

1 utorak, 17.06.2008.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Optuženi su ušli u sudnicu]

4 ... Početak u 09.05h

5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

6 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

7 Izvolite sjesti.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro tajnici. Molim da najavi

9 predmet.

10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro

11 svima. Ovo je predmet IT-05-88-T, *Tužitelj protiv Vujadina Popovića i ostalih.*

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

13 Želim svima dobro jutro. Svi optuženi su ovdje. Iz timova Odbrane

14 primjećujem da ovdje nije gospodin Bourgon i gospodin Haynes.

15 U ime Tužiteljstva ovdje su gospodin McCloskey i gospodin Vanderpuye.

16 Imamo li nekih preliminarnih pitanja? Ne? Uredu.

17 Vidim da je uspostavljena veza. Gospodine Blagojević, dobar dan.

18 SVJEDOK: Dobar dan.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ubrzo ćete početi davati svoj iskaz.

20 Ovamo ste dovedeni kao svjedok jednog od optuženih u ovoj sudnici, odnosno,

21 pukovnika Vujadina Popovića. Prije nego što započnete sa svojim iskazom, po

22 našim pravilima, morate dati svečanu izjavu, odnosno, morate izjaviti da ćete

23 govoriti istinu. Koliko shvaćam, Vi ste već dobili tekst te svečane izjave. Ja

24 bih Vas zamolio da je sada pročitate naglas i time ćete se obvezati da ćete

25 govoriti istinu.

26

27

28

29

30

utorak 17.06.2008.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa
2 osim istine.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Udobno se smjestite,
4 izvolite sjesti. Glavni branitelj tima Popović će Vam se sada predstaviti i
5 započet će sa svojim pitanjima.

6 Izvolite gospodine Živanović.

7 SVJEDOK: NEDO BLAGOJEVIĆ

8 [Svjedok svjedoči putem video-veze]

9 Ispituje g. Živanović:

10 P: Dobar dan gospodine Blagojeviću. Ja sam Zoran Živanović, branilac sam
11 Vujadina Popovića u ovom predmetu. Molio bih Vas da za zapisnik ovde kažete Vaše
12 puno ime i prezime.

13 O: Dobar dan. Ja sam Blagojević, Miloša, Nedo.

14 P: Recite mi, molim Vas, datum i mesto Vašeg rođenja.

15 O: 13. februar 1955. selo Mičevići, skupština opštine Vukovac,
16 Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina.

17 P: Hoćete ukratko da nam kažete koje su Vaše školske kvalifikacije, šta
18 ste završili od škole?

19 O: Završio sam osnovnu školu, Srednju tehničku školu u Lukavcu i Vojnu
20 akademiju u /nerazgovijetno/ i intendantske službe, smjer veza u Beogradu.

21 P: Da li možete da kažete da l' ste bili i kada ste stupili u
22 Jugoslovensku narodnu armiju?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: U Jugoslovensku narodnu armiju sam stupio 14.09.1974., kada sam
2 krenuo na Vojnu akademiju - jer se Vojna akademija, završena, računa odslužen
3 vojni rok - a počeo sam da radim 1978., po završetku Vojne akademije...
4 četverogodišnje Vojne akademije.

5 P: Da li ste bili, i ako jeste, kada ste stupili u Vojsku Republike
6 Srpske?

7 O: U Vojsku Republike Srpske sam stupio odmah po formiranju Vojske
8 Republike Srpske. To je negde maj 1992., 1992. godine.

9 P: Je l' možete da mi kažete u kojoj jedinici Vojske Republike Srpske
10 ste bili?

11 O: Tada sam bio u organu veze Drvarskog korpusa, u to vreme.

12 P: A kasnije, da li ste došli u Drinski korpus i ako jeste, možete mi
13 reći kada?

14 O: U Drinski korpus sam došao po formiranju Drinskog korpusa, ukazala se
15 potreba za načelnikom veze i ja sam postavljen za načelnika veze. Zvanično
16 formiranje Drinskog korpusa je 01.11.1992. godine.

17 P: Da li ste sve vreme bili na ovoj dužnosti u Drinskom korpusu?

18 O: Na toj funkciji u Drinskom korpusu sam bio od tada do kraja rata pa i
19 dalje, do 1997. godine do odlaska u penziju.

20 P: Koji ste čin imali?

21 O: Kad sam stupio na dužnost, bio sam u činu majora. 1995. sam unapređen
22 u čin potpukovnika i u tom činu sam i penzionisan.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Rekli ste da ste bili načelnik veze, pa Vas molim da mi kažete
2 ukratko, koje su bile dužnosti načelnika veze u korpusu?

3 O: Dužnosti načelnika veze u korpusu su bile organizacija, uspostava,
4 planiranje i održavanje uspostavljenih veza.

5 P: Kao načelnik veze, možete mi reći, kome ste Vi bili podređeni
6 neposredno?

7 O: Načelnik veze sa svojim organom veze je bio u štabu komandir Drinskog
8 korpusa. Neposredni pretpostavljeni mi je bio načelnik štaba.

9 P: Da li to znači da ste i od njega mogli primati naređenja?

10 O: Pa, od njega sam uglavnom i primao naređenja, izuzetno sam primao
11 naređenja od komandanta korpusa.

12 P: Da li je u Drinskom korpusu postojao bataljon veze?

13 O: U Drinskom korpusu, kao i u ostalim korpusima je postojala jedinica
14 za održavanje veze sa podčinjenim jedinicama, a to je bataljon veze.

15 P: Je li se sećate ko je bi komandant toga bataljona?

16 O: Pa od početka do 1995. komandant bataljona veze je bio kapetan
17 Jevđević Milenko, kasnije unapređivan i u činu majora je otišao sa te dužnosti.

18 P: Sad mi samo molim Vas recite, da li ste Vi kao načelnik veze mogli da
19 izdajete naređenja tom bataljonu?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja kao načelnik veze komandantu bataljona veze nisam mogao direktno
2 naređivati. Izuzetno da prenesem naređenje komandanta korpusa.

3 P: A kakav ste Vi odnos, odnosno, kakav je odnos načelnika veze bio
4 prema komandantu, odnosno, prema toj jedinici veze? Kakav je odnos bio Vaš,
5 dakle, kao načelnika veze prema ovoj jedinici veze?

6 O: Pa, na osnovu planova veze i naređenja koja sam dobivao od načelnika
7 štaba, ja sam morao da kontrolišem sprovođenje tih naređenja i planova veze i da
8 kontrolišem uspostavu veze.

9 P: A recite mi da li su postojale i jedinice veze u podređenim
10 jedinicama?

11 O: Svaka brigada po formaciji je trebalo da ima isto četu veze, sad,
12 manju ili veću, to je uglavnom, svaka jedinica je imala jedinicu za uspostavu
13 veze sa svojim podčinjenim i sa pretpostavljenim.

14 P: Možete sada da mi kažete po Vašem sećanju, koje uređaje veze je imao
15 Drinski korpus u to vreme, ili da budem precizniji, negde 1995. godine?

16 O: U odnosu na početak, 1995. već smo imali malo više sredstava veze.
17 Imali smo grupu radio uređaja, radio-relejnih uređaja, telefonsko-telegrafskih
18 uređaja i uređaja kriptozastite. Sad, od radio uređaja, imali smo uređaje jače
19 snage, to su radio teleprinterski sistemi 400, radio teleprinterski sistem 100 i
20 radio uređaj RUP-33 i RUP-12. Od relejnih uređaja imali smo, FM 200...

21 P: Izvinite, da li možete samo malo sporije da govorite da bi prevodioci
22 mogli da imaju vremena da prevedu ovo što govorite. Samo malo sporije, molim
23 Vas.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nisam dobio prijevod ovoga što je rekao
25 gospodin Živanović, to je prvo.

26

27

28

29

30

1 Uredu. Shvaćam. Hvala.

2 Da, gospodine Blagojević, važno je da malo usporite jer prevoditelji
3 moraju sve prevesti što Vi kažete.

4 Hvala, gospodine Živanović što ste intervenirali i molim Vas možete
5 nastaviti.

6 G. ŽIVANOVIĆ:

7 P: E, ovde u našem zapisniku kod radio teletipa 400, radio teletipa 100
8 i RUPa-33. Uostalom, možete li ponovo da ponovite ove uređaje jer možda nešto
9 nije... zbog brzine prevodioci nisu stigli da prevedu.

10 O: Može.

11 P: Samo sporije.

12 O: Radio teleprinterski sistem 400, radio teleprinterski sistem 100, RUP
13 -3 i 33, RUP-12. To su radio uređaji. Od radio-relejnih uređaja: FM-200, RRU-800
14 i RRU-1. Od telefonskih uređaja: VY12K, TC 40, TC 10 i TC 20 ili TCI 20 i
15 telefoni M 63. I imali smo i interfone.

16 P: Samo mi ponovite. Izgleda da nije... da se niste dobro čuli. TC,
17 rekli ste 10, i posle toga, koji broj?

18 O: TC de... TC 40. Prvo sam to rekao, pa TC 10 ili TLCI 10 i TLCI 20,
19 jer TC 10 je starija varijanta.

20 P: A da li možete da se setite radio-relejnih uređaja koje ste imali? Ja
21 nisam primetio da ste na to pitanje, da ste to naveli, ako jeste, možda sam ja
22 propustio, izvinjavam se.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To sam naveo posle radio uređaja a radio-relejne uređaje smo imali:
2 FM 200, RRU-800 i RRU 1.

3 P: Je l' možete ukratko da nam kažete... navedete karakteristike veza
4 koje se ostvaruju uređajem RUP-12?

5 O: Radio uređaj RUP-12 kao i svaki radni uređaj zrači kružno u svim
6 pravcima po horizontali. Domet mu je negde oko 10 kilometara a u uslovima dobre
7 vidljivosti i 15 i čak i 20 kilometara. Frek... /nerazgovijetno/ opseg negdje od
8 30 do blizu 70 megaherca što se reguliše sa tri preklopnika na uređaju.

9 P: A je l' možete ukratko da nam kažete karakteristike uređaja RRU-1?

10 O: Radio-relejni uređaj RRU-1 za razliku od radio uređaja zrači u jednom
11 pravcu i ima jedan kanal po kojem može da prenosi i govor i kucani tekst. Kod
12 nas stručno nazvanog "telegrafija" i zato na šemama uvek smo označavali TLF +
13 TLD telefoni + telegrafija. Frekventni opseg mu je negde 230 do 270 megaherca.

14 P: Hvala Vam. I možete sada da mi kažete još samo karakteristike veza
15 ostvarenih sa RRU-800?

16 O: Radio-relejni uređaj, isto kao i radio-relejni uređaj 1, zrači u
17 jednom pravcu, s tim što radio-relejni uređaj RRU-800 prenosi grupu kanala u
18 svom relejnom snopu. Može da prenosi zavisno od multipleksnih uređaja ili
19 uređaja noseće frekvencije koji se na njega priključe, može da prenosi od 4 do
20 24 kanala. Obično se prenosi 4, 8, 12, 24 kanala u tim omerima.

21 P: Da li se sećate frekventnog opsega u kojem su radili ovi uređaji?

22 O: Radio-relejni uređaji RRU-800 su radili na, u frekventnom opsegu

23
24
25
26
27
28
29
30

1 od 600 do 900 megaherca.

2 P: Dobro. Sad bih Vas molio da mi kažete, zadržat ćemo se samo na ovim
3 radio-relejnim uređajima RRU-800, molio bih da mi kažete da li se sećate koja je
4 po bila radio-relejna trasa koja se ostvarila, ostvarivala ovim uređajima od
5 komandi Drinskog korpusa u Vlasenici do Zvorničke brigade. Kojim putem je išla
6 ta trasa? Do Zvorničke brigade, ne do svake brigade, nego baš do Zvorničke
7 brigade.

8 O: Radio-relejna trasa za vezu komande Drinskog korpusa-Zvornička
9 brigada išla je sledeće: Vlasenica-Veliki Žep, Veliki Žep-Cer, Cer-Gučevo i
10 Gučevo-Zvornik.

11 P: Da li je ta trasa postojala i u leto, konkretno, jula 1995. godine?

12 O: Da, ta trasa od početka do kraja nije menjana, jer nije ni bilo
13 potrebe za njenim menjanjem i bila je i jula 1995. i dalje.

14 P: Da li se sećate još nekog RRU-800 pravca koji je radio između komande
15 Drinskog korpusa u Vlasenici, sa jedne strane, i podčinjenih komandi u
16 brigadama? Govorim opet o julu 1995. godine.

17 O: Bila je veza preko RRU-800 i sa komandom 2. romanijske koja je išla
18 preko Velikog Žepa i uređaja RRU-800 u Sokocu, iako je komanda 2. romanijske
19 bila dalje pa je preko PTT linija vođen put dalje do druge, komande 2.
20 romanijske. Preko Velikog Žepa i Stražbenice bila je veza sa Rogatičkom
21 brigadom.

22 P: A kako su ostvarivane vojne veze sa ovim ostalim jedinicama sa kojima
23 nije bilo ovih RRU-800 veza?

24 O: Sa Bratunačkom brigadom nije mogla da se ostvari direktna veza ni sa
25 Velikog Žepa ni sa nekog drugog čvorišta, nego smo sa Velikog Žepa, sa RRU-1

26

27

28

29

30

1 ostvarili vezu sa Bratunačkom brigadom. Sa RRU-1 opet sa Velikog Žepa ostvarena
2 je veza i sa TG Pribičevac, na brdu Pribičevac i selo Pribičevac i sa
3 manevarskom brigadom u selu Kozluk sa Velikog Žepa preko RRU-1 smo ostvarili
4 vezu sa manevarskom brigadom u Kozluk.

5 P: Recite mi sad samo molim Vas, da li su veze ostvarene ovim uređajima,
6 dakle, uređajima RRU-800, bile zaštićene? I RRU-1 i RRU-800 i RRU-1 /u engleskom
7 transkriptu: "RRU-80 i RRU-8"/.

8 O: Govorni deo poslanih veza preko ovih uređaja nije bio zaštićen, ali
9 zato telegrami koji su išli, oni su bili kripto obrađeni ili narodski rečeno,
10 zaštićeni. Jer ja sam odmah po formiranju komande korpusa kao načelnik veze,
11 ujedno i organ za kripto zaštitu, napisao naredbu da sve radnje vezane za
12 borbena dejstva se kripto obrađuju i šalju isključivo pisanim tekstom, znači
13 zaštićeno. Tako sam radio i na tome sam inzistirao.

14 P: Ovo o čemu ste govorili, to se odnosi na koje uređaje - samo da
15 pojasnimo, jer u zapisniku ima nekih nepreciznosti?

16 O: I RRU-1 i RRU-800.

17 P: Da li je postojala, da li su postojali uređaji za kripto zaštitu
18 govornih informacija za ove uređaje?

19 O: Za RRU-800 nije postojala, nije postojao uređaj za grupnu zaštitu,
20 samo je bilo moguće da se izdvoji jedan kanal, a što se primenjivalo na RRU-1 a
21 tu je KZU 61. On je mogao da štiti jedan kanal u govornom području što smo
22 primenili prema taktičkoj grupi Pribičevac u julu 1995.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da li se sećate... Rekli ste nam koja je bila radio-relejna trasa
2 između Vlasenice i Zvornika. Da li je tu pored uređaja RRU-800 radio još neki
3 uređaj na nekoj... na delu te trase?

4 O: Mi smo od komande Drinskog korpusa do Velikog Žepa imali dva relejna
5 pravca: jedan je bio sa FM 200 a drugi je bio sa RRU-800. Od Velikog Žepa do
6 Cera, radio je uređaj SMC koji je imao veći kapacitet kanala nego ostali uređaji
7 i bio je daleko veće frekvencije koju je bilo teže prisluškivat, daleko teže. A
8 inače, ostalo su bili RRU-800 uređaji, u ostalim delovima Veliki Cer, Gučevo,
9 Zvornik.

10 P: Da li možete da mi kažete na kom frekventnom opsegu je radio SMC
11 uređaj? Da l' se sećate da li je to drugačiji frekventni opseg od ovih o kojima
12 ste govorili?

13 O: A SMC... Za razliku od RRU-800, koji je radio od 600 do 900
14 megaherca, SMC je radio na frekventnom opsegu od 4,4 do 4,6 gigaherca i od 4,8
15 do 5,0 gigaherca u dva dela.

16 P: Gospodine Blagojeviću - opet, samo da Vas podsetim - malo sporije
17 govorite da bi prevodioci mogli da stignu da Vas prevedu.

18 O: Ako treba ja ću i da ponovim.

19 P: Pa, eto, ponovite ovo... ovo poslednje. Znači, samo navedite na kojim
20 frekvencijama su radili uređaji SMC...

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da nema potrebe za to da se
2 ponavlja. Sve je u zapisniku, no imao sam dojam da svedok govori nešto prebrzo.

3 G. ŽIVANOVIĆ:

4 P: Možete mi reći... da li možete da mi kažete koje ste mere, Vi kao
5 načelnik veze 1995. godine, u leto, preduzimali u cilju bolje zaštite veza od
6 mogućeg presretanja, razgovora na ovim uređajima RRU-800 i RRU-1?

7 O: Malopre kad sam vam govorio za... vezano za zaštitu veza, neposredno
8 pred operaciju na Srebrenicu na TG Pribičevac, na RRU-1 sam montirao KZU 61 za
9 zaštitu i govora, al' tamo je već postojala zaštita pisnih informacija. Imao sam
10 tamo kripto uređaj kao i na komandnom mestu, normalno. Na uređaje radio RUP-12
11 sam montirao KZU 63, tako da su i radio veze bile govorno zaštićene.

12 P: Je li možete da mi kažete... govorili ste o Velikom Žepu, pa bih Vas
13 molio da mi malo opišete šta je to bilo na Velikom Žepu. Kakav je to bio
14 objekat? Kakav je to bio centar?

15 O: Veliki Žep je bio glavno radio-relejno čvorište Glavnog štaba Vojske
16 Republike Srpske, a igrom slučaja i komande Drinskog korpusa, jer mi nismo imali
17 ni sredstava da bi formirali svoje čvorište niti mogućnosti. Veliki Žep je po
18 terenu odgovarao baš za čvorište i Drinskog korpusa.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, kako bismo bolje
20 razumeli, htio bih da se vratimo na raniji odgovor, ne na ovaj zadnji.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Rekao je da je na Pribičevcu montirao KZU 61, a za radio-relejnju vezu je
2 montirao RUP-12, odnosno, KZU 3 kako bi osigurao veze. Da li su ti aparati
3 ustvari nekakvi aparati koji služe za zaštitu? Možete li nam objasniti kako su
4 ti aparati štitili govornu vezu?

5 G. ŽIVANOVIĆ:

6 P: Pitanje predsedavajućeg, pa Vas molim da kažete kako je... razumeli
7 ste...

8 O: Razumeo sam Vas.

9 P: Molio bih Vas da odgovorite.

10 O: KZU 61 - kad sam govorio, možda je bilo prebrzo - montirao sam za
11 zaštitu govora na relejnoj trasi na RRU-1, a za potrebe operacije, na radio
12 uređajima RUP-12 sam montirao KZU 60 isto za zaštitu govora.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Blagojeviću, ja želim znati
14 sljedeće: kako ta dva aparate, KZU 61 i KZU 63 štite govornu komunikaciju? Na
15 koji način oni štite govornu komunikaciju? Da li oni iskrivljuju signal, dakle
16 glas, frekvenciju, što rade?

17 SVJEDOK: Sa uređajem RUP-12 koji nema KZU 63, ne može da se čuje ništa
18 sa uređajem koji ima KZU 63; potpuna zaštita. A KZU 61 na relejnom uređaju on i
19 iskrivljuje govor i deformiše ga do nejasnoća.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

21 G. ŽIVANOVIĆ:

22 P: Ja sam Vama pokazao...

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Oprostite, gospodine
24 Živanoviću.

25

26

27

28

29

30

1 Ako imamo RUP-12 koji ima KZU 63, tada ste rekli da postoji potpuna
2 zaštita i da se ne može čuti ništa, no ako komunicirate s nekim tko se nalazi na
3 drugom kraju, kako onda ta osoba na drugom kraju može čuti što Vi govorite, ako
4 sa KZU 63 imate potpunu zaštitu i ništa se ne čuje?

5 Drugim riječima, da li osoba na drugom kraju koja prima komunikaciju
6 mora isto tako imati poseban aparat kako bi mogla primiti takvu poruku koja je
7 prethodno prošla kroz KZU 63?

8 SVJEDOK: Svaka borbena grupa koja je učestvovala u operaciji Srebrenica
9 je imala RUP-12 sa priključenim KZU 63 koji sam lično priključio, tako da je
10 bila moguća komunikacija između borbenih grupa i komande zadatka koja se
11 nalazila na Pribičevcu.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Moje zadnje pitanje je onda sljedeće:
13 da li mi potvrđujete da u to vrijeme nisu postojala tehnička sredstva kojima bi
14 netko mogao presresti komunikaciju između RUP-a 12, odnosno RUP-ova 12 koji su
15 imali KZU 63?

16 SVJEDOK: Tako je. Nije bilo moguće prislušivati ni presresti.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam.

18 G. ŽIVANOVIĆ:

19 P: Samo da ovo još malo razjasnimo. Dakle, jedan sagovornik koji bi
20 govorio preko ovog uređaja, dakle KZU 63, šta bi bilo potrebno da ga neki drugi
21 sagovornik čuje, odnosno, da raspozna šta on govori? Šta je potrebno da taj
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 drugi sagovornik ima?

2 O: Da bi neko, ko nije u mreži, RUP-12 mogao da čuje šta se govori u toj
3 mreži sa KZU 63, morao bi da ima na RUP-12 isti takav KZU 63, s tim što se u KZU
4 63 ubacuje i određeni ključ, ne samo uređaj nego i ključ u uređaj, brojčani, od
5 više cifara.

6 P: Da li to znači da bi neko ko hoće da sluša ovaj razgovor morao imati
7 i uređaj i ovaj ključ od više cifara da bi mogao čuti razgovor?

8 O: Isti ključ i isti uređaj, da, tada bi mogao da čuje.

9 P: Ja sam pokazao ekspertizu gospodina Đure Rodića, pa ću Vas samo
10 pitati za nekoliko stvari iz te ekspertize. Ja bih Vas molio da Vi pogledate u
11 Vašem bajnderu koji imate, to je na... u registratoru to jest, naći ćete pod
12 brojem 3-im na strani 22-oj jednu sliku... jednu skicu. To je naš 1D broj 323,
13 strana je 22-a, *attachment* 53.

14 O: Uredu. Vidim.

15 P: Samo malo sačekajte da i mi vidimo.

16 O: Pre nego što kod Vas vidite, molio bi Vas gospodine Živanoviću da mi
17 objasnite - jer je ovo sve ovde na engleskom jeziku - o čemu se radi?

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ja... kol'ko vidim to se radi o anteni za uređaj RRU-800. Verovatno
2 možete prepoznati to.

3 O: To vidim. To okej, ali o... sve piše na engleskom. E sad, zbog čega
4 je to prikazano?

5 P: Da ja... ja ovaj... Nažalost, tu je došlo do jedne greške. Ja nisam
6 uspeo da nađem, da... je original analiza uopšte u *e-court*u, al' mislim - s
7 obzirom da ću Vas pitati o... samo o slici u ovom slučaju - ja mislim da ćete
8 moći da prepoznate o čemu se radi.

9 Moje pitanje: je l' možete Vi da objasnite o čemu se ovde radi? Je l'
10 možete da nam opišete šta je ovo što vidite na slici?

11 O: Ovo je antena za RRU-800 a takva ista je i za FM 200. Pa da objasnim,
12 dolje je postolje antene, držač antene od više članaka može da bude do osam
13 članaka, na vrhu su dva radijatora antenska i ovo sa strane...

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Trenutak! Oprostite što Vas prekidam,
15 gospodine Blagojeviću.

16 Gospodine Živanoviću, ako dobro shvaćam, gospodin Blagojević pokazuje
17 stvari na dijagramu koji ima pred sobom, no mi ne možemo vidjeti što on
18 pokazuje.

19 G. ŽIVANOVIĆ:

20 P: Da, gospodine, gospodine Blagojeviću mi ne možemo da vidimo šta Vi
21 pokazujete a ja ne znam da l' postoje tehničke mogućnosti da se to istovremeno i
22 pokaže. Tako da, ja ću da Vas, ja ću da Vas samo pitam, ja, neću Vas na ovaj
23 način pitati. Ja hoću da Vas samo zamolim da mi kažete...

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, budimo praktični.
2 Vezano uz ovaj, uz ovu skicu recite mi što je svrha Vaših pitanja? Što želite
3 utvrditi?

4 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ime dva uređaja koji se nalaze na vrhu
5 antene.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tamo gdje stoje reflektor i radijator?

7 G. ŽIVANOVIĆ [simultani prevod] Da. Moje pitanje je bilo da li nam
8 svjedok može potvrditi da li takva pozicija radijatora je ista kao i na lokaciji
9 kako je to izgledalo 1995. godine.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda krenite direktno na to pitanje.

11 [Pretno vijeće i sekretar se savjetuju]

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Rečeno mi je da je jedini tehnički
13 način na koji možete ovo odraditi je da svjedok označi određene stvari na
14 dokumentu pred sobom i onda će taj dokument biti donešen natrag u Hag i mi to
15 onda možemo pogledati. No mislim da to nije optimalno rješenje.

16 Ako je svrha Vašeg pitanja ono što ste rekli, mislim da onda trebate
17 odmah povesti svjedoka na ta pitanja i govoriti o vrhu antene, te postaviti dva
18 pitanja koja imate.

19 G. ŽIVANOVIĆ: Da li možete da nam kažete koja su ova dva uređaja koja
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vidite gore na krajnjem, na vrhu ove antene?

2 O: Na vrhu antene su radijatori. Kod sudije, možda, kao i ovde, piše
3 reflektor ili radijator, ali ako bolje zagleda, videće da postoje dva
4 radijatora... kao i dva reflektora u pozadini antene i antena zrači od
5 reflektora prema napred, preko radijatora i ti radijatori uvek zbog postavljanja
6 moraju da budu u horizontalnom pravcu. Inače, najbolji način postavljanja je kad
7 su članci držača antene u uspravnom ili vertikalnom položaju. Najbolje zračenje
8 ostvaruju radijator, radijatori kad su u horizontalnom položaju.

9 P: Gospodine Blagojeviću, Vi vidite sada ovu sliku i položaj radijatora.
10 Ja Vas molim da mi kažete, u to vreme da li se Vi možete setiti da li možete
11 reći, da li je tada položaj tih radijatora bio takav na antenskom sistemu na
12 Velikom Žepu i na drugim objektima? Da li Vi to možete da se setite i da li to
13 možete da potvrdite?

14 O: Svi operateri kao i starešine veze znaju da se antena tako mora
15 /nerazgovijetno/ postavljati, da su radijatori u horizontalnom položaju. Tako
16 nam pravilo propisuje, i tako se i radilo.

17 P: Hvala Vam. Neće više biti potrebna ova skica. Je l' možete sada da mi
18 kažete kakvom su snagom radili uređaji RRU-800 u to vreme?

19 O: Ako Vam kažem da dok sam studirao na Vojnoj akademiji, da je već tada
20 RRU-800 bio stavljen u muzej, kao muzejska vrednost i nije se više proizvodio,
21 onda možete zamisliti nakon 25 godina posle toga u kakvom su stanju bili
22 uređaji. Inače, na kraćim relacijama uređaji su obavezno radili smanjenom

23

24

25

26

27

28

29

30

1 snagom. Puna snaga je bila 10 vati a smanjena 5, međutim zbog zastarelosti,
2 dodajte tome još oko 25-30% manju snagu. A zašto smo radili smanjenom snagom? Tu
3 u uputstvu stoji i kao mera protuelektronske zaštite, znači, manja mogućnost
4 prisluškivanja od strane neprijateljskih snaga i ušteda u energiji, jer se
5 uređaj morao napajati ili agregatom ili električnom energijom.

6 A, kod nas su relacije bile sve do 15 kilometara na svim ovim trasama
7 čak i do Rogatičke brigade, 2. romanijske a pogotovu ovo do Zvorničke,
8 Vlasenica, Veliki Žep, Cer, Gučevo, Zvornik. Sve je bilo do 15 kilometara. Sad,
9 tačnu kilometražu morao bi izmeriti. Inače, ne. Ne bi bilo problema, ali nemam
10 kartu pred sobom i onda ne znam. U to vreme sam imao kartu i znao sam.

11 P: Je li sada možete da mi kažete šta to znači dupleksna veza? Mi smo
12 nailazili na taj termin. Samo bih Vas molio da nam to objasnite.

13 O: To sam malo zbog žurbe... da objasnim: dupleksna veza je govor na
14 jednoj frekvenciji a prijem na drugoj frekvenciji. Dupleksnu vezu ostvaruju
15 radio-relejni uređaji, a radio uređaji samo simpleksnu vezu.

16 P: Je li možete da mi kažete da li to znači da se na jednoj deonici
17 ostvarenoj sa parom uređaja RRU-800 razgovor može odvijati samo na dve različite

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 frekvencije?

2 O: Upravo tako. I uvijek su i planirane dve frekvencije.

3 P: Da li znate kako su određivane frekvencije za pojedine pravce za RRU-
4 800?

5 O: Frekvencije za RRU-800 su određivane ..9 59 30.. karakteristikama
6 uređaja. S tim što, minimalna razlika između prijemne i predajne frekvencije je
7 morala da bude 50 kiloherca minimalno. E sad, prema tome se i određivalo. Ja kao
8 načelnik veze Drinskog korpusa, u ovom konkretnom slučaju, nisam određivao
9 frekvencije. Frekvencije, neke je određivao Glavni štab, načelnik veze Glavnog
10 štaba, a neke frekvencije su bile prilagođavane prema ovim čvorištima; Cer,
11 Gučevo, Stražbenica i tako dalje.

12 P: Je li Vi znate ko je konkretno određivao te frekvencije kojima su
13 išle RRU-800 veze između komande Drinskog korpusa u Vlasenici do Zvornika?

14 O: Od Vlasenice do Velikog Žepa frekvenciju je određivao načelnik veze
15 Glavnog štaba jer to je veza, Glavni štab-komanda korpusa, ali pod tim trasama
16 su išle veze i prema jedinicama jer Veliki Žep je bio ujedno i čvorište za
17 komandu Drinskog korpusa. Od Velikog Žepa do Cera, to je bilo u nadležnosti
18 organa veze druge države i od Cera do Gučeva. Od Gučeva do Zvornika se
19 prilagođavala relejna veza ali je to načelno određivao načelnik veze koji je bio

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 za tu, područje nadležan. Ni ja ni načelnik veze Glavnog štaba nismo bili
2 nadležni.

3 P: Kad ste pomenili drugu državu da li ste to mislili na Jugoslaviju,
4 tadašnju?

5 O: Da.

6 P: Ja bih Vas sad molio da pogledamo još jedan, još jedan prilog iz
7 nalaza gospodina Rodića, to je 1D322, strana je 13 i 14. A, kod Vas je to druga,
8 u Vašem tabulatoru, to je, to je drugi tabulator u ovom Vašem fajlu i to je isto
9 strana... samo da vidim, to je strana 13 i 14, da.

10 O: Rekli ste strana 13?

11 P: Jeste.

12 O: Jeste, vidim.

13 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ovaj dokument je predložen našem
14 vještaku Rodiću, no vidim da još nije preveden na engleski jezik. Riječ je samo
15 o nekoliko lokacija i frekvencija.

16 P: Je li možete molim Vas da mi kažete da li je to, možete li da
17 potvrdite da li je to frekventni plan koji je... odnosno, recite mi Vi ako
18 možete, šta je to, konkretno?

19 O: 10 04 02 ako Vi kažete, frekventni plan. Međutim tu su podaci o
20 radio-relejnim pravcima koje sam ja dostavio načelniku veze Glavnog štaba,
21 upravo zbog onog objašnjenja od malopre da za pojedina čvorišta nismo mi bili
22 nadležni da određujemo prema našim jedinicama frekvencije. I onda sam ja
23 prikupljao frekvencije od jedinica radio-relejne i dostavio načelniku štaba da
24 imamo u evidencijama da ne bi došlo do zbrka.

25 P: Recite mi, pored ovoga... ovog dokumenta gde su označene frekvencije,
26
27
28
29
30

1 da li je Vama poznato da li su te frekvencije tokom rata ikada menjane.

2 O: Ove frekvencije od početka rata nisu menjane jer nije bilo ometanja.

3 A sad, valjda je bilo prisluškivanja, u to neću da ulazim. Mi smo naše
4 preduzimali maksimalno da nas ne mogu ni prisluškiwat' a ometanja nije bilo i
5 nije bilo potrebe da se menjaju.

6 P: Je l' možete da kažete da li je Drinski korpus uopšte mogao da menja
7 te frekvencije? Da li ste Vi kao načelnik veze ili bilo ko u Drinskom korpusu
8 mogao da odluči da se te frekvencije promene?

9 O: Ja kao načelnik veze nisam bio nadležan da menjam, jer u suštini, ni
10 jedna veza nije bila direktno komanda Drinskog korpusa jedinica. U tom slučaju
11 bi bio ja nadležan ali u ovom slučaju, ne.

12 P: Možete li još da mi kažete, da li su ove krajnje radio-relejne
13 stanice koje su bile u Vlasenici i u Zvorniku, bile stacionarne?

14 O: Radio-relejne stanice načelno su za rad uvek stacionarne i to... to
15 je zakon.

16 P: Jesu li one bile integrisane sa drugim sistemima veza?

17 O: Inače, radio-relejne veze po mogućnosti se integrišu i sa radio i sa
18 rad...i sa žičnim vezama, ali u našem slučaju su bile integrisane samo sa žičnim
19 vezama.

20 P: Da li su ove stanice RRU-800 mogli da se pomeraju sa jedne lokacije
21 na drugu?

22 O: Radio-relejne stanice su mogle da se pomeraju, međutim, za razliku od
23
24
25
26
27
28
29
30

1 radio uređaja, radio-relejne stanice zrače u jednom pravcu, tako da bi njihovo
2 pomeranje bilo kao traženje igle u plastu sena, jer zrače, tačka-tačka i ako se
3 kreće onda bi drugi učesnik morao da traži tu tačku po terenu. A osim toga i
4 antenu, kako bi postavili u pokretu? U pokretu je moralo da dođe do prekida
5 veze...

6 P: Samo, ako biste mogli da, Vi ste malo požurili pa Vas tumači nisu
7 čuli. Rekli ste da se ove stranice rade na principu, tačkatačka i da ako se ta
8 stanica pomera, onda drugi učesnik mora da traži tu tačku na terenu. Posle toga
9 ste još nešto odgovorili, pa ako se sećate, ponovite, molim Vas.

10 O: Stanica koja bi se pomerala ili premeštala, ona bi bila u pokretu,
11 znači, na vozilu. Kako bi onda montirali antenu? To nam pravilo nije propisalo i
12 bilo bi nemoguće. Zato se rad u pokretu nije primenjivao nego samo stacionarno.

13 P: E, samo mi recite praktično, mada ste rekli ali ipak da to potvrdimo,
14 da li to znači da u toku Vašeg rada dok ste bili načelnik veze nije bilo
15 prevoženja ovih stanica RRU-800 sa jedne tačke na drugu?

16 O: Ne. Radilo se stacionarno.

17 P: Ja imam samo još jedno pitanje za Vas, da li možete da mi kažete da
18 li je uopšte moglo da se ostvari direktna radio-relejna veza putem uređaja RRU-
19 800, na relaciji Vlasenica-Zvornik?

20 O: Zbog uslova terena je bilo nemoguće ostvariti direktnu vezu
21 Vlasenica-Zvornik. Nije bilo optičke vidljivosti.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam gospodine Blagojević, ja više nemam pitanja za Vas.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospodine Živanović.

3 Gospodine Ostojić, kazali ste da Vam treba 30 minuta.

4 Izvolite, gospodine Nikolić.

5 G. NIKOLIĆ: Dobar dan, gospodine predsjedavajući. Ja bih imao par
6 pitanja.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite. I molim Vas da se predstavite
8 svjedoku.

9 Unakrsno ispituje g. Nikolić:

10 P: Dobar dan, gospodine Blagojeviću. Ja sam Predrag Nikolić, advokat u
11 timu Odbrane optuženog Beara Ljubiše. Ja ću par pitanja vezanih za tehničke
12 karakteristike centrale TCI.

13 Recite mi, molim Vas, da li je bilo moguće prema sistemu veze koji ste
14 objasnili i koji je funkcionisao u 1995. godini, uspostaviti vezu i sa javnim
15 PTT servisom?

16 O: Pa, jeste.

17 P: Na koji način?

18 O: I svakako - pardon - jednostavno, sa PTT centrale u svakom mestu gde
19 smo bili, komanda korpusa je dovodila broj priključka PTT na ovu TC40 u
20 Vlasinici a u svakoj komandi brigade smo sa PTT centrale dovodili priključke na
21 TC40, neke su imale TC20. Uglavnom, svi smo bili uvezani u PTT sistem.

22 P: Da li to znači da ste onda iz komande korpusa mogli direktno
23 razgovarat i sa bilo kojim učesnikom na PTT servisu u bilo kom mjestu Republike
24 Srpske?

25

26

27

28

29

30

1 O: Moglo se razgovarati sa bilo kojim učesnikom, ne samo Republike
2 Srpske, nego i sa Nemačkom i sa Sjedinjenim Američkim Državama, sa Kinom, sa
3 Rusijom preko PTT veza.

4 P: A molim Vas, da li to znači da je i taj učesnik sa PTT mreže, recimo
5 iz Valjeva, mogao da pozove komandu korpusa?

6 O: Da.

7 P: A da li je mogao na isti način da pozove i niže jedinice?

8 O: Da.

9 P: U kojim, odnosno, gdje su bili instalisani ti PTT priključci u
10 komandi korpusa?

11 O: U komandi korpusa smo ih priključili na centralu koja je postojala u
12 zgradi korpusa, jer to je bivša upravna zgrada od rudarskog kombinata ili, kako
13 da nazovem, boksita i odatle smo mi priključili na tu našu TC40.

14 P: Da li sam dobro shvatio, ako poziv sa PTT centrale iz bilo kog
15 mjesta, recimo iz Jugoslavije, dolazi tada na centralu u komandi korpusa i tada
16 rukovaoc centrale može spojiti drugog sagovornika, ne samo u korpusu nego i u
17 nižim jedinicama?

18 O: Tako je.

19 P: Hvala. Nemam više pitanja.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Nikolić.

21 Gospođo Nikolić, Vi ste rekli da nećete ispitivati ovog svjedoka?

22 GĐA NIKOLIĆ: Ja nemam pitanja za ovog svedoka.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

24

25

26

27

28

29

30

1 Isto vrijedi i za Vas, gospodine Lazarević?
2 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da, časni Sude.
3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.
4 Gospođa Faveau? Dakle, gospodin Petrušić će unakrsno ispitivati
5 svjedoka.
6 G. PETRUŠIĆ: Dobro jutro, časni Sude.
7 Unakrsno ispituje g. Petrušić:
8 P: Dobro jutro, gospodine Blagojeviću.
9 O: Dobro jutro.
10 P: Moje ime je Nenad Petrušić i ja ću, u ime Odbrane generala Miletića,
11 postaviti Vam nekoliko pitanja. Početku, na samom početku bih hteo da vidim
12 kakav je bio taj Vaš odnos kao načelnika veze u Drinskom korpusu prema, prema
13 komandi, odnosno prema štabu. Dakle, Vi ste bili podređeni, kao što ste rekli,
14 načelniku štaba Drinskog korpusa?
15 O: Tako je.
16 P: Da li je to Vaše odelenje, bili ste u sastavu odelenja, rod veze?
17 O: Hoćete ponovit? Bilo je prekida.
18 P: Rod veze, da li je bio odelenjskog sastava?
19 O: Organ veze, na čijem sam čelu ja bio, je... trebalo je da broji još
20 pet ljudi, međutim, s obzirom na rat i manjak ljudstva, bio sam sâm.
21 P: I imali ste jednu jedinicu za tehničko održavanje, uslovno rečeno,
22 tehničko održavanje, to je bio 5. bataljon veze Drinskog korpusa.
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: To je bila jedinica za uspostavu i održavanje veze, a tehničko
2 održavanje podrazumeva drugo.

3 P: Uredu, hvala Vam za to razjašnjenje. Da li ste dakle Vi, kao načelnik
4 roda veze, učestvovali u pripremi i podnošenja predloga komandantu korpusa ili
5 načelniku štaba, kad su se radila određena borbena dokumenta koja su
6 podrazumevala učešće jedinica veze u određenoj operaciji?

7 O: Za svaku operaciju sam učestvovao u izradi dokumenata upravo iz
8 navedenih razloga upotrebe ljudstva i sredstava veze zbog planiranja veze.

9 P: I dakle, Vi ste davali predlog komandantu kako da organizuje taj
10 sistem veza?

11 O: Tako je.

12 G. PETRUŠIĆ: Ja bih vas molio dokument 5D1182. Imamo, ovaj, nacrt
13 prevoda tog dokumenta pa bih molio za sudije da se da taj dokument a dostavljen
14 je također i tužiocu, kao i Odbranama, naravno.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Petrušić.

16 G. PETRUŠIĆ:

17 P: Gospodine Blagojeviću, je l' Vi imate ispred sebe dokument koji nosi
18 oznaku 5D1182?

19 O: Imam.

20 P: Ovo je dokument komande Drinskog korpusa od 14.03.94. godine potpisan
21 od strane komandanta general majora Milenka Živanovića. U naslovu ovog dokumenta
22 stoji: "Formiranje odeljenja veze za potrebe taktičke grupe je... ". Molim Vas

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dozvolite, "...taktičke grupe 1. naređenje."

2 Da li u ovom naređenju stoji da se iz sastava 5. bataljona veze formira
3 pokretno odelenje veze, koje će sačinjavati komandir odelenja, poslužilac na
4 radio-relejnem uređaju, teleprinterista, odnosno šifre i vozač tog motornog
5 vozila?

6 O: Tako je.

7 P: Da li je u ovom naređenju, u tački 2, vidite da stoje, da stoji da su
8 sredstva u odelenju veze RRU-1 i KZS? Je li vidite ovo?

9 O: Vidim, vidim. KZ je stanica.

10 P: Gospodine Blagojeviću, dozvolite da Vam postavim pitanje. Upravo to
11 što ste, dakle, pitanje je: ova skraćenica KZS predstavlja, šta?

12 O: Kriptozaštitna stanica.

13 P: Hvala. Dakle, da li ste ovu tačku 1 i 2 Vi ili neko iz Vašeg...
14 odelenja, odnosno organa veze pripremili komandantu? Da li je to bilo ono što
15 su, što podrazumeva Vašu struku?

16 O: Gospodine Petrušiću, komplet naređenje sam ja pripremio, sve tačke.

17 P: Vidimo dalje u tački 5 da je rok za izvršenje zadatka 16.03.1994.
18 godine. Dakle, da li je rok uspostave te stanice na Pribičevcu i njeno
19 stavljanje u funkciju bio taj 16.03.?

20 O: Kao što na kraju naređenja stoji da će komandant taktičke grupe
21 Pribičevac u 12 časova da izvesti komandanta, tako je i rok ovog naređenja bio
22 taj, jer formiranjem relejne veze je stvorena mogućnost da komandant TG

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Pribičevac izvesti komandanta.

2 P: Da li je ona tad i stavljena u funkciju, to je moje pitanje.

3 O: Jeste.

4 P: Da li je ona, dakle, funkcionisala celu tu 1994. godinu pa i u julu
5 1995. godine?

6 O: Od formiranja do okončanja operacije Srebrenica ta veza je
7 funkcionisala.

8 P: Mi smo ovde čuli određeni podatak da je ova veza počela funkcionisati
9 od januara 1995. godine pa čak je i određena frekvencija 259. 275 megaherca, pa
10 me interesuje da li je u januaru 1995. godine uspostavljena neka druga radio-
11 relejna veza osim ove o kojoj govorimo iz 1994. godine?

12 O: Ovo je bila jedina radio-relejna veza, Veliki Žep-Pribičevac preko
13 RRU-1, a 275 megaherca nije bilo moguće jer je frekventni opseg uređaja ili
14 karakteristika od 230 do 270 megaherca.

15 P: Gospodine Blagojeviću, došlo je očigledno, Vi me niste najbolje čuli.
16 Ja sam govorio o frekvenciji 259.275 megaherca. Dakle, prva frekvencija 259. Da
17 li je dakle bilo moguće...

18 O: Dvesta pet...259 je bilo moguće, sad nemam tu pred sobom onaj
19 frekventni plan od malopre. A ne, ne znam napamet koje su bile frekvencije, ali
20 275 je bilo nemoguće zbog karakteristika uređaja, ova druga frekvencija.

21 P: Da, ali da zaključimo, u svakom slučaju, ona nije uspostavljena u
22 januaru 1995. godine?

23 O: Ne.

24 P: Ja bih vas molio da pređemo na dokument 5D1181, osam jedan, da. Ovo
25 je također jedno naređenje komande Drinskog korpusa od 11.12.1994. godine izdat
26 od strane general majora komandanta Drinskog korpusa, Milenka Živanovića. I ono
27 bi... i ovo naređenje nosi...

28 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Petrušić, oprostite što Vas
29
30

1 Prekidam, ali ako pogledate stranicu 28 redak 16 gdje opisujete ovaj dokument,
2 Vi kažete da je riječ o zapovijedi komande Drinskog korpusa od 11. decembra
3 1994., koju je izdao general major Milenko Živanović. To je doista izdao Milenko
4 Živanović, ali datum koji mi ovdje imamo je 1. februar 1994. godine. Želio bih
5 biti siguran da ovaj prijevod koji imamo...

6 G. PETRUŠIĆ: Ja ovaj datum ovde tumačim kao 11.12., ali je moguće da je
7 i 11., 11.02., jer u ovoj verziji koju ja imam na srpskom jeziku je... Moguće,
8 moguće zaista da sam ja... da, ali ako se. Evo, sad će gospođa Faveau...

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Želio bih rasvjetliti Vaš odgovor.
10 Možete li prijeći na posljednji redak ovog dokumenta, koji počinje riječima
11 "komandant", i tako dalje, a tu onda kao datum imate rok izvršenja, gdje stoji
12 datum koji izgleda poput 10. februara 1994.

13 Recimo da ćete se time pozabaviti kasnije. U ovom trenutku to nije
14 osobito važno. Nećemo na to trošiti vrijeme, ali, molim Vas, dajte pogledajte o
15 čemu je riječ, jer ako je došlo do greške u engleskom prijevodu, onda to treba
16 ispraviti.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 Možete nastaviti s pitanjem. Vidim da je, zapravo, došao trenutak za
2 pauzu.
- 3 Izvolite, gospođu Faveau.
- 4 GĐA FAVEAU: [simultani prevod] Željela bih samo razjasniti: ovo je
5 službeni prijevod koji je sačinila Odbrana i činjenica jest da datum nije
6 potpuno jasan. Prevoditelji su se pozivali na posljednju rečenicu u dokumentu i
7 tako smo i došli do ovog prvog februara 1994., jer datum nije osobito jasan u
8 verziji na B/H/S-u.
- 9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Razmislite o tome. Sada ćemo
10 imati pauzu od 25 minuta. Hvala.
- 11 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim da svi ustanu.
- 12 ... Početak pauze u 10.31h
- 13 ... Sjednica nastavljena u 11.01h
- 14 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim.
- 15 Izvolite sjesti.
- 16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Što se tiče točnog datuma ovog
17 dokumenta, mislim da bi to trebao biti drugi umjesto dvanaestog mjeseca.
- 18 G. PETRUŠIĆ: Da. U pauzi smo se konzultovali i zaista je to drugi mesec
19 i najverovatnije 1. februar 1994. godine.
- 20 P: Dakle, gospodine Blagojeviću, pogledajte ovaj dokument koji nosi
21 oznaku 5D1181 i videćete... da li imate taj dokument ispred sebe?
- 22 O: Imam.
- 23 P: Komandant Drinskog korpusa naređuje da se formira radio prislušna
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 grupa 4, na kvoti 961 Šarampov, sa zadatkom otkrivanja i praćenja
2 neprijateljskih radio veza u zoni elektronskog izviđanja, pa onda daje lokaciju,
3 a to je Ječeva, Žebanjsko, Ljeskovik, Kamenica i Žepa.

4 Da li Vam je poznato da je došlo do formiranja te radio prislušne grupe,
5 odnosno, da li ste Vi kao načelnik roda veze ili pak 5. inženjerijski bataljon,
6 učestvovao u opremanju te radio prislušne grupe?

7 O: Sa ovim naređenjem ja sam upoznat. Vi ste samo napravili lapsus, 5.
8 inženjerijski bataljon ne, nego 5. bataljon veze. Upoznati smo iz razloga
9 prenosa informacija preko naših sredstava veze sa ovog brda Šarampov,
10 (Pribičevac), do komande korpusa do organa kome to, kome su ti podaci potrebni i
11 mi smo to i radili.

12 P: Da li iz ovoga naređenja se da zaključiti da bi trebale da se prate
13 radio, radio veze Srebrenice, radio veze Žepe? Dakle, da li je to bio neki posao
14 koji je bio u nadležnosti obaveštajnih organa, dakle, samo prikupljanje
15 informacija?

16 O: Upravo tako. Radio prislušna grupa je formirana za prisluškivanje
17 neprijateljskih radio veza na teritoriji Žepe i Srebrenice.

18 P: A da li ste vi u komandi korpusa imali i još jednu tu prislušnu grupu
19 ili, da budem konkretan, da li Vam je poznato postojanje 4. radio izviđačkog
20 voda u sastavu Drinskog korpusa.

21 O: Radio izviđački vod je postojao u sastavu Drinskog korpusa i njemu je
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sedište bilo u Vlasenici. S tim što je broj ljudstva bio po tim isturenim
2 tačkama kao radio prislušne grupe i bilo je još prislušnih grupa sad, da ne
3 govorim, ako treba...

4 P: Njihov, njihov osnovni zadatak bio je prikupljanje i praćenje radio
5 saobraćaja na teritoriji neprijatelja?

6 O: Jeste.

7 P: I tako prikupljane informacije su dostavljane nadležnim organima
8 komande?

9 O: Jeste.

10 P: Vi ste nešto govorili o tome al' nam samo, ovaj, ukratko recite, koji
11 je bio osnovni vid veze između Drinskog korpusa i komandi brigada?

12 O: Između Drinskog korpusa i komandi brigada osnovne, osnovna veza je
13 bila radio-relejna veza.

14 P: Da li je bila uspostavljena, a čini mi se da ste rekli da je bila
15 uspostavljena i žična veza?

16 O: Žična veza je bila od početka do kraja sa Miličkom brigadom.

17 P: Da li su, da li je na centralu, konkretno govorimo o komandi korpusa,
18 na centralu dakle u komandi Drinskog korpusa, dolazio civilni broj?

19 O: Jeste. To sam već rekao i gospodinu Živanoviću.

20 P: Da, ja samo to koristim kao osnovu za, za dalje pitanje. Da li je taj
21 civilni broj bio dalje razveden, ono što mi zovemo lokali, po kancelarijama
22 određenih starešina?

23 O: Komandant i načelnik štaba, načelnik bezbednosti i načelnik
24
25
26
27
28
29
30

1 obaveštajnog imali su direktne civilne brojeve a bio je posebno civilni broj
2 koji je bio na centrali. E, sa tog broja se moglo prespajati ostalim organima
3 komande sa centrale..

4 P: A je li imate saznanja kakav je taj civilni tretman tog saobraćaja,
5 PTT saobraćaja bio na relaciji komanda brigade-komanda bataljona?

6 O: Komanda brigade i komanda bataljona bilo je veoma retko zbog
7 mogućnosti i zbog položaja koje su bataljoni držali, komandnih mesta bataljona.
8 Gde god je bilo moguće korištena je.

9 G. PETRUŠIĆ: Ja bih vas zamolio za dokument 1D338.

10 P: Hteo bih samo dok dokument se ne postavi u elektronsku, ne dođe u
11 elektronsku sudnicu, hteo bih samo da mi potvrdite da li je to sistem radio-
12 relejnih veza onaj o kome ste Vi govorili vrlo opširno gospodinu Živanoviću,
13 šematski, naravno, predstavljen?

14 O: Jeste, to je šema koju sam ja radio.

15 P: Gospodine Blagojeviću, da li je od Glavnog štaba do Vlasenice,
16 odnosno, Drinskog korpusa, veza radio-relejna bila zaštićena?

17 O: Od Glavnog štaba do...

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye. Samo trenutak.

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala. Nije jasno kada je ova šema
20 izrađena i na koje vremensko razdoblje misli moj cenjeni kolega.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Petrušiću, molim Vas,
2 pozabavite se time.

3 G. PETRUŠIĆ:

4 P: Gospodine Blagojeviću, da li je ova šema koja je ispred Vas, bila na
5 snazi u 1995. godini, konkretno u julu 1995. godine?

6 O: Jeste. Da.

7 P: Da li, dakle, sada mi možete odgovoriti na prethodno postavljeno
8 pitanje, a to...

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, svjedoku je
10 postavljeno pitanje u kojem on, ustvari, ne može odgovoriti u potpunosti na ono
11 što je prigovorio gospodin Vanderpuye. Gospodin Vanderpuye bi htio znati
12 sljedeće prije nego gospodin Blagojević odgovori na Vaše pitanje: kada je ova
13 konkretna šema izrađena i na koje vremensko razdoblje mislite?

14 U Vašem pitanju se pominje svjedoku samo šema koja je pred njime bez da
15 se postavlja pitanje kad je ona izrađena i na koje se razdoblje odnosi. Vi ste
16 ga, ustvari, pitali da li je to bilo na snazi 1995. odnosno, u sedmom mjesecu te
17 godine, ali nas zanima kada je šema nacrtana, prije ili kasnije, nakon sedmog
18 mjeseca 1995. i tko ju je izradio?

19 G. PETRUŠIĆ:

20 P: Gospodine Blagojeviću, čuli ste sugestiju predsednika veća. Da li
21 treba da Vam ponovim ovo pitanje?

22 O: Ne treba. Ova šema je napravljena po formiranju korpusa, znači u
23
24
25
26
27
28
29
30

1 11. mesecu 1992. i ovu šemu sam ja radio. Ona je kao prilog naređenju sa vezom
2 11.15, i piše gore u zaglavlju "Prilog broj 2."

3 P: Dakle, kao što ste već rekli, ovaj sistem veza bio je i julu 1995.
4 godine?

5 O: Jeste.

6 P: Dakle, da se vratimo na ono pitanje, da li je od Glavnog štaba do
7 Vlasenice, odnosno, komande Drinskog korpusa, bila zaštićena radio-relejna veza?

8 O: Od Glavnog štaba do komande korpusa kao i ostalih komandi korpusa
9 je...

10 P: Gospodine Blagojeviću, gospodine Blagojeviću, momenat, momenat,
11 momenat. Mene samo zanima ova relacija Glavni štab, radio-relejni pravac Glavni
12 štab-Vlasenica.

13 O: Glavni štab-Vlasenica bio je radio-relejni pravac, ovde piše 0574,
14 oznaka uređaja 200, to je FM 200 i taj pravac bio grupno zaštićen u svakom
15 pogledu, bilo pisana informacija, bilo govorna. Osam kanala je bilo zaštićenih.

16 P: Da bi se uspostavila veza sa Zvornikom moralo se ići preko relacije
17 Veliki Žep-Cer-Gučevo-Zvornik. Da l' sam ja to dobro shvatio?

18 O: Da.

19 P: Da li je ovaj radio-relejni pravac na celom svom, na celoj svom, na
20 celom svom pravcu, odnosno liniji bio zaštićen ili na nekim pojedinim, pojedinim
21 delovima?

22 O: Radio-relejna veza između Vlasenice i Zvornika je bila zaštićena i
23 nemoguće je bilo prisluškiat na relaciji Veliki Žep-Cer, a Vlasenica-Veliki

24

25

26

27

28

29

30

1 Žep, Cer-Gučevo i Gučevo-Zvornik je bilo moguće prisluški-
2 ude u radio-relejni snop. To je bilo teško jer smo primenjivali i mere protiv
3 elektronske zaštite. Prisluški-
4 vanje je bilo moguće samo govornih informacija a
pisanih ne, jer su pisane bile uvek u zaštićenom obliku emitovane u eter.

5 P: Ja bih Vas molio...

6 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Petrušiću, kao laik, što se
7 tiče veze, meni je prijevod gotovo nemoguće pratiti. Nisam, naprimjer, na ovoj
8 šemi mogao pronaći Glavni štab a nisam isto tako moga naći ni radijsku trasu
9 574. Možete li mi pomoći?

10 G. PETRUŠIĆ:

11 P: Gospodine Blagojeviću, ja Vas molim da na ovoj šemi koja je ispred
12 Vas, a gledajući pojedine oznake... Ustvari, da Vam postavim ovako pitanje: da
13 li na ovoj šemi oznaka Crna Rijeka podrazumeva Glavni štab?

14 O: Oznaka Crna Rijeka podrazumijeva Glavni štab i iznad kruga i piše GŠV
15 Republike Srpske.

16 P: On... on se nalazi levo od... od ovog centraln...

17 O: Levo od Velikog Žepa.

18 P: Momenat. Levo od centralnog kvadrata koji nosi oznaku Veliki Žep?

19 O: Da.

20 P: Da li... ja Vas molim da, pošto će ti dokumenti biti vraćeni, ja Vas
21 molim da zaokružite olovkom tu lokaciju.

22 O: [obilježava]

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Lokaciju Crne Rijeke, odnosno Glavnog štaba o kome smo sad govorili.
2 I molim Vas da odgovorite i na drugo pitanje postavljeno od strane sudije, a to
3 je ovaj radio-relejni pravac 0674. Da li je to, dakle radio-relejni pravac koji
4 ide od lokacije označena kao Vlasenica pa prema kvadratu Veliki Žep?

5 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Petrušiću, našao sam to sada
6 0674, ranije je to bilo prevedeno kao 0574, zbog toga sam bio zbunjen.

7 No, hvala Vam.

8 G. PETRUŠIĆ: Hvala i Vama, gospodine sudija na, na intervenciji. Mislim
9 da smo otklonili taj... taj lokalitet Glavnog štaba.

10 Ja bih vas molio dalje za dokument 5D1186, 1186...

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dok čekamo da se on pojavi, dajem riječ
12 gospodinu Vanderpuyeu.

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja nisam baš uvjeren da smo riješili
14 to pitanje u onoj mjeri u kojoj ste Vi zadovoljni time. U prijevodu je bilo 0574
15 i bila je pomenuta veza sa komandom korpusa i Glavnim štabom. A 0674 prolazi
16 kroz korpus i Veliki Žep, a to nije ustvari ono o čemu je svjedok govorio, ako
17 se ne varam, barem to nije jasno u zapisniku. Molim da cijenjeni kolega to
18 razjasni.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Petrušiću, on je bio prilično
2 jasan što se tiče ove šeme, vezano za unakrsno ispitivanje, ali mislim da ipak
3 treba dodatno to pokušati razriješiti.

4 G. PETRUŠIĆ:

5 P: Gospodine Blagojeviću, možete li odgovoriti na ovu primedbu? Kada je
6 u pitanja veza između Glavnog štaba i Vlasenice, šta je tu Veliki Žep? Da
7 otklonimo tu dilemu: da li je Veliki Žep radio-relejno čvorište preko koga idu
8 sve veze pa bez obzira odakle dolazile?

9 O: Veliki Žep je radio-relejno čvorište Glavnog štaba, a u ovom slučaju
10 i Drinskog korpusa. Od relejnih uređaja koji su bili na Velikom Žepu do komande
11 Glavnog štaba se vodilo višekanalnim... višežičnim kablovima.

12 G. PETRUŠIĆ: Ja ne znam da li je kolega tužilac zadovoljan ovim
13 objašnjenjem, ali ja više nisam u prilici, a, u svakom slučaju, on će biti u
14 prilici ispitati svedoka ukoliko... ukoliko želi neka dodatna razjašnjenja. Samo
15 momenat...

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavimo onda. Vidio sam da gospodin
17 Vanderpuye potvrdno kima glavom.

18 G. PETRUŠIĆ: Gospodine Blagojeviću, da li je Veliki Žep, dakle, povezan
19 kablovima sa ajde da budem, da budem, laički da se izrazim, sa Glavnim štabom?

20 O: Tako je. Kablovima ili žično.

21 G. PETRUŠIĆ: Sada bih molio dokument 5D1186.

22 P: Gospodine Blagojeviću, ispred sebe imate dokument koji se zove:
23
24
25
26
27
28
29
30

1 "Pregled tajnih naziva komande korpusa".

2 Hoćete nam reći da li je ovaj pregled tajnih naziva, da li se odnosi na
3 tajne nazive komande Drinskog korpusa?

4 O: Da.

5 P: Možete nam reći ko je davô te tajne nazive, ustvari, da se, da...
6 povlačim to pitanje. Iz kog vremena je ovaj dokument, odnosno ovi tajni nazivi?

7 O: Ovi tajni, pregled tajnih naziva je od formiranja Drinskog korpusa.
8 Negde 1994. je došlo do promene tajnih naziva.

9 P: Recite mi kol'ko često su se menjali ti tajni nazivi?

10 O: Pa, moglo je godišnje, otprilike... U ovom slučaju je bilo... oko dve
11 godine su trajali tajni nazivi. Kad se posumnjalo da bi mogli bit, ovaj,
12 prisluškovani i otkriveni tajni nazivi onda je došlo do promene.

13 P: A, ukoliko je dolazilo do promene tajnih naziva Vaše pretpostavljene
14 komande Glavnog štaba ili ostalih... ostalih, ovaj, komandi u ostalim korpusima,
15 Vi biste bili obaveštavani o tome?

16 O: Pa, trebalo bi da budemo obavešteni, međutim načelnik veze Glavnog
17 štaba ne mora nas da obavesti. Može biti on obavešten i da izvrši promenu tajnih
18 naziva.

19 P: Ja, kol'ko Vas shvatam, dakle ko je vršio promenu tajnih naziva,
20 pretpostavljena komanda?

21 O: Promenu... promenu tajnih naziva, promena tajnih naziva se piše dva
22 stepena niže. Znači Glavni štab za komande korpusa i brigada, a korpus za
23 bataljone.

24 P: U ovoj četvrtoj, odnosno četvrtoj koloni imamo jednu oznaku "TGR".
25 Hoćete nam reći šta znači to?

26 O: Ovo "TGR" znači kad se radi teleprinterom, telegrafija.

27

28

29

30

1 P: Dakle, to su tajni nazivi za teleprinterske stanice pojedinih
2 jedinica Drinskog korpusa?
3 O: Jeste. Dole su jedinice Drinskog korpusa od 22 pa dalje, koje su
4 imale teleprintere.
5 P: I da li se, dakle, ovi tajni nazivi odnose isključivo na jedinice
6 Drinskog korpusa a ne i na mesta koja u svom imenu nose te jedinice?
7 O: Ovi tajni nazivi se odnose isključivo na jedinice.
8 P: Ja bih vas molio na kraju imamo još jedan dokument, 5D1187... 5D1187.
9 O: Uredu.
10 G. PETRUŠIĆ: Ovde imamo pregled brojeva za identifikaciju starešina
11 Drinskog korpusa. Molim Vas, možete nam objasniti šta znači ova šema, ova
12 identifikaciona šema, da je tako nazovem, odnosno pregled brojeva?
13 O: Ovaj pregled brojeva za identifikaciju starešina je uz pregled tajnih
14 naziva i kad neko traži po tajnom nazivu Zlatar 412, to znači traži komandanta
15 korpusa.
16 P: A ova kolona od 1 do 10, šta to znači?
17 O: E, o...od 1 do 10, od 1-og do 10-og u mesecu. Od 11-og do 20-og je
18 komandant 657, broj za identifikaciju, a od 21-og do 31-og, 150. To je znači
19 broj za taj termin u mesecu.
20 P: Da li se ovi identifikacioni brojevi menjaju za starešine svakog
21 meseca?
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ovaj pregled brojeva za identifikaciju se menja kao i pregled tajnih
2 naziva; po sumnji da su otkriveni, menja se.

3 P: Gospodine Blagojeviću, ja za Vas više nemam pitanja.

4 G. PETRUŠIĆ: Gospodine Predsedavajući, ovime bi moje ispitivanje bilo
5 završeno.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospodine Petrušić.

7 Obrana Gvero i Obrana Pandurević kazali su da ne žele unakrsno
8 ispitivati ovog svjedoka.

9 Vidim potvrdu toga.

10 A, dakle gospodine Vanderpuye, sada je na Vama red. Hoćete li se
11 pridržavati predviđenog jednog sata?

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Nadam se, časni Sude.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] I mi isto tako. Izvolite, možete
14 početi.

15 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala.

16 Unakrsno ispituje g. Vanderpuye:

17 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

18 P: Dobar dan, gospodine Blagojević.

19 O: Dobar dan.

20 P: Moje ime je Vanderpuye. Ja ću Vam postaviti neka pitanja u ime
21 Tužiteljstva, a u vezi s onim što ste govorili tijekom glavnog ispitivanja.
22 Pokušat ću biti što je kraći moguće, ali budući da ste mnogo toga rekli tijekom
23 glavnog ispitivanja, vidjet ćemo kako ćemo to izvesti.

24 Kazali ste da RRU-800 pokriva frekvenciju od 600 do 900 megaherca.

25 Da li se sjećate da ste to kazali?

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: A u frekventnom planu o kojem ste razgovarali s mojim kolegom,
3 gospodinom Živanovićem, u tom frekventnom planu navodi se frekvencija od
4 Vlasenice do Velikog Žepa od 922 megaherca, što bi prema onome što ste Vi u
5 svojem iskazu kazali, izlazilo iz okvira mogućeg opsega komunikacije za taj
6 uređaj?

7 O: To je greška u pisanju.

8 P: Uredu.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U čijem pisanju? Mislim da bismo to
10 trebali razjasniti.

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Zahvaljujem.

12 P: Gospodine Blagojević, da li Vi kažete da je došlo do greške prilikom
13 pisanja originalnog dokumenta?

14 O: Da.

15 P: Uredu. Dopustite mi da Vam kažem kako je taj tekst pisan rukom i da
16 je ta frekvencija također upisana rukom, a prema onome što ste Vi kazali, Vi ste
17 to napisali.

18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja bih molio da se predoči dokument
19 2823 po 65ter. Molim da se to predoči i gospodinu Blagojeviću i nama ovdje u
20 sudnici. Molim da malo spustimo stranicu. Mislim da točno negdje u sredini
21 ekrana možete vidjeti "922/680".

22 P: Gospodine Blagojević, ne znam da li sad, da li se taj dokument nalazi
23 pred Vama, ali ja bih vam skrenuo pažnju na brojku 2 na dokumentu koji bi trebao
24 biti pred Vama. Dokument nosi ERN broj koji završava brojkama 791. Možete
25 vidjeti da je ovdje rukom upisano "922/680" a to je radio-relejni pravac 0607.
26 Da li to vidite, gospodine?

27 O: Vidim.

28

29

30

- 1 P: I Vi kažete da je to greška?
- 2 O: Greška, greška.
- 3 P: Zapravo gospodine, greška je da RRU-800 ima opseg frekvencije od 610
4 megaherca do 960 megaherca. Nije li to tačno?
- 5 O: Moguće.
- 6 P: Niste u to sigurni?
- 7 O: Nisam više siguran.
- 8 P: 1995. godine Vi ste bili načelnik veze u Drinskom korpusu, nije li
9 tako?
- 10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] On je već odgovorio na to pitanje.
- 11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]
- 12 P: Vi ste bili odgovorni za održavanje svih komunikacijskih veza u tom
13 sistemu, dakle u sistemu korpusa. Nije li tako?
- 14 O: J... Jeste. Tako je.
- 15 P: A to je značilo održavanje veza sa svim bataljunima, svim brigadama i
16 sa Glavnim štabom?
- 17 O: Tako je.
- 18 P: A ranije ste kazali da ste sudjelovali i u planiranju svake operacije
19 koju bi poduzimao korpus?
- 20 O: Tako je.
- 21 P: Dakle, morali ste znati broj jedinica koje su sudjelovale u bilo
22 kojoj operaciji?
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

- 1 O: Tako je.
- 2 P: Morali ste znati gdje su one, na kojim su položajima bile te jedinice
3 i kamo su išle?
- 4 O: Tako je.
- 5 P: Morali ste znati lokacije njihovih komandnih mjesta i tko su bili
6 njihovi komandanti?
- 7 O: Tako je.
- 8 P: I morali ste pomagati prilikom planiranja operacije kako biste bili
9 sigurni da ćete pružiti ispravnu i odgovarajuću komunikacijsku podršku svim tim
10 jedinicama?
- 11 O: Tako je.
- 12 P: A prilikom utvrđivanja koju opremu valja upotrebljavati, Vi ste
13 morali imati na umu kakva je oprema Vama bila na raspolaganju?
- 14 O: Tako je.
- 15 P: Morali ste uzeti u obzir na kakvom terenu će se koristiti ta oprema?
- 16 O: Tako je.
- 17 P: Morali ste uzeti u obzir udaljenost na kojoj se koristila ta oprema
18 bez obzira da li se radilo o radio prenosnim vezama, radio vezama, žičnim
19 vezama, telegrafu ili telegramu?
- 20 O: Tako je.
- 21 P: A morali ste voditi brigu i o sigurnosnim pitanjima kako biste bili
22 sigurni da je sva ta oprema i da su komunikacije zaštićene od neprijatelja?
- 23 O: Tako je.
- 24 P: Tijekom svoje karijere Vi ste sudjelovali u planiranju velikog broja
25 operacija; to se može reći, je li tako?
- 26 O: Tako je.
- 27 P: Sudjelovali ste u planiranju komunikacija za operaciju Krivaja 95?
- 28 O: Verovatno. Sad ne mogu da se setim koja je to operacija.
- 29
- 30

1 P: Sudjelovali ste u izradi plana komunikacija koji se koristio u
2 operaciji Srebrenica?

3 O: Tako je.

4 P: A to je bilo 1995. godine u julu, je li tako?

5 O: U julu, tako je.

6 P: Sudjelovali ste u pripremi plana komunikacija u operaciji koja je
7 uslijedili, odnosno u operaciji Štit u novembru 1995.?

8 O: U novembru 1995. ne znam koja je to operacija.

9 P: Uredu. Vratit ćemo se za koji trenutak na to.

10 Također ste sudjelovali i u jednoj operaciji iz 1993. godine pod nazivom
11 operacija "Proboj", je li to točno?

12 O: Pa, ne znam o kojoj se operaciji radi. Sam naziv operacije mi ne
13 govori.

14 P: To je operacija koja je započela 24. novembra 1992. a završila 3.
15 februara 1993. Da li se toga sjećate?

16 O: Ako je to operacija na potezu od Zvornika prema Srebrenici, sećam se.

17 P: To je operacija koja se ticala oslobađanja regije Podrinje i koja je
18 trebala potisnuti neprijatelja na jedno manje područje kako bi se stvorili
19 uvjeti za operaciju koja će kasnije uslijediti 1995. godine. Da li Vam to pomaže
20 da se sjetite?

21 O: Pa tako je. To je... to je ta operacija i sećam se.

22 P: A što se tiče te operacije vođene su borbene aktivnosti u Kamenici,
23 Cerskoj, Konjević Polju, u Bratuncu, u Višegradu i u Rogatici, je li tako?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, vođene su... po toj operaciji vođene su borbe... ovo Konjević
2 Polje što ste nabrojali, Cerska, Kamenica, a Rogatica i Višegrad su na drugoj
3 strani. To nije ista operacija.

4 P: Uredu. A što se tiče Vaših sudjelovanja, Vi ste zajedno s Miletom
5 Kosorićem trebali koordinirati akcije za tu operaciju kao i sa kapetanom
6 Radenkom Višnjićem. Sjećate li se toga?

7 O: Am... ne sećam se da sam sa njima dvojicom trebao da koordinišem.

8 P: Uredu.

9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Zamolit ću da se predoči dokument 3413
10 po 65ter kako bi ga svjedok mogao pogledati.

11 P: Skrenuo bih vam pažnju na dno dokumenta. Mislim da tamo možete
12 vidjeti svoje ime gdje stoji gdje stoji grupa za koordinaciju dejstava, grupu za
13 koordinaciju dejstava čini: Miladin Prstojević, Mile Kosorić i Vi, Nedo
14 Blagojević. Vidite li to?

15 O: Vidim.

16 P: Uredu. I to je tačno, je li tako?

17 O: Pa sigurno je tačno dok je... naredba verovatno kod nas od komande
18 korpusa. Samo sam učestvovao u dosta tih operacija pa ne mogu da se setim baš
19 svega.

20 P: Uredu. Ali sjećate se da je Vaš zadatak bio uspostavljanje
21 komunikacija u vezi s ovom konkretnom operacijom?

22 O: Toga se sećam.

23 P: Uredu. I konkretno imali ste zadatak da uspostavite, odnosno
24
25
26
27
28
29
30

1 kordinirate komunikaciju između jedinica koje su sudjelovale u toj operaciji i
2 njihovih komandanata?

3 O: Tako je.

4 P: Također ste trebali uspostaviti komunikacije s Jugoslavenskom
5 vojskom, je li tako? Užičkim korpusom?

6 O: Toga se ne sećam. Inače, komanda korpusa naša i komanda Užičkog
7 korpusa su mogle da imaju vezu.

8 P: Jedinice koje su sudjelovale u toj operaciji obuhvaćale su Zvorničku
9 brigadu, 1. pješadijsku zvorničku brigadu, Bratunačku brigadu a također su u to
10 bili uključeni i dijelovi izvan Drinskog korpusa uključujući 1. krajinski korpus
11 i 2. krajinski korpus kao i 65. motorizirani zaštitni puk, nije li tako?

12 O: Malo je bilo prekida. U toj operaciji učestvovali su Zvornička
13 brigada, Birčanska brigada, bio je bataljon jedan iz 1. krajiškog korpusa,
14 Bratunačka brigada i Milićka brigada i samostalni bataljon Skelani. Ja za te
15 jedinice znam.

16 P: Uredu. Pretpostavljam da znate tko je Vinko Pandurević?

17 O: Vinko Pandurević je bio komandant Zvorničke brigade.

18 P: I što je bila njegova uloga u operaciji u koje... u kojoj ste i Vi
19 sudjelovali u ovoj operaciji od novembra 1992. do februara 1993.?

20 O: Pa, on je komandovao Zvorničkom brigadom, a oni su nastupali iz
21 pravca Zvornika preko Kamenice, Konjević Polja. Tačno pravac sad ne mogu da se
22 setim, al' preko Kamenice sigurno.

23 P: Uredu. Zahvaljujem. Ako sam ispravno shvatio Vaš iskaz u vezi sa
24
25
26
27
28
29
30

1 presretanjem razgovora, Vi ne sugerirate gospodine, zar ne, da VRS, da razgovore
2 unutar VRS-a bosanska armija nije presretala?

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Živanović.

4 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Koliko se ja sjećam, svjedok to nije
5 rekao.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Vanderpuye...

7 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ako bismo mogli vidjeti na kojoj je
8 stranici to rekao svjedok.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U svakom slučaju, riječ je o unakrsnom
10 ispitivanju, dakle možete nastaviti.

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

12 P: Dakle, da li Vi želite sugerirati da bosanska armija nije bila u
13 stanju presretati komunikacije unutar VRS-a? Da li je to ono što Vi svojim
14 iskazom želite sugerirati?

15 O: Ako se Vaše pitanje odnosi na radio veze u periodu novembar 1992. -
16 mart 1993. mogle su prisluškiwat neprijateljske snage naše veze, radio veze. Ako
17 je to tô?

18 P: Uredu.

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim samo trenutak.

20 Molim da se predoči dokument 3425 po 65ter.

21 P: Ne znam da li vidite ovaj dokument, ali ja govorim o ovom dokumentu
22 od 22. aprila 1993. godine. Dokument je potpisao Drago Nikolić, koji je bio
23 načelnik obezbjeđenja Zvorničke brigade, i ovaj dokument prošao je kroz kanale
24 obavještajnog organa.

25

26

27

28

29

30

1 U prvom paragrafu stoji: "Raspolažemo podacima da neprijateljska strana
2 vrši intenzivno radio prisluškivanje naših radio i radio-relejnih veza a posebno
3 su aktivni njihovi prislušni centri u Tuzli i na Trovrhu."

4 Dakle, to je bilo nakon marta 1993., što ste Vi naveli kao datum kada su
5 oni izgubili sposobnost da presreću vaše komunikacije.

6 O: Ja ne znam šta ste Vi pratili, ali za radio veze ja sam rekao 1995.
7 da sam namestio KZ uređaje, ne 1993., jer 1993. nisam ni imao KZU 63 koji su
8 montiravani na radio uređaje, al' 1995. u junu sam montirao KZ uređaje za
9 predstojeću operaciju. E, tad nisu mogli prislušivati', al' u ovom periodu o
10 kome Vi govorite mogli su prislušivati.

11 P: Uredu. Dakle točno je reći da 1993. kada je nastao ovaj dokument
12 bosanska armija je mogla presretati radio veze i radio-relejne veze VRS-a?

13 O: Radio veze lakše, relejne vrlo teško. Neke nikako.

14 P: Hvala Vam na razjašnjenju, ali nije li točno da u ovom tekstu, ovom
15 dokumentu jasno stoji da bosanska armija može prislušivati radio-relejne veze?
16 To se vidi u ovom prvom paragrafu dokumenta kojeg je potpisao gospodin Nikolić.

17 O: Vidim i slažem se, to sam Vam i rekao. Radio veze da, relejne teže,
18 neke nikako.

19 P: Uredu. Dalje u ovom dokumentu gospodin Nikolić opisuje što je priroda
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ovog problema i on kaže da čak i najodgovorniji komandni oficiri u jedinicama
2 kadkada su nehatni i on predlaže cijeli niz stvari koje bi trebalo promijeniti
3 kako bi se riješio taj problem poput sprečavanja nepotrebnih razgovora, zabranu
4 upotrebe motorola, izmjenu frekvencija i tako dalje. Vi ste znali za to 1993.
5 godine, gospodine Blagojević, zar ne?

6 O: Ja sam znao za to i ranije i u decembru 1992. sam napisao naređenje
7 koje je potpisao komandant korpusa da sve radnje vezane za borbena dejstva idu
8 isključivo pisanim putem na relaciji korpus-brigade, upravo zbog ovakvih
9 razloga, a da se razgovori preko sredstava veze svedu na najmanju moguću meru.

10 P: Uredu. Kažete da ste tek u junu 1995. godine ovaj kripto-zaštitni
11 uređaj koji Vi nazivate KZU. Je li to tačno?

12 O: KZU 63 za radio-zaštitu, tačno.

13 P: Bili Vas iznenadilo kada biste čuli da je bosanska armija znala da Vi
14 tražite da se postavi taj uređaj?

15 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja bih sada zamolio da se predoči
16 dokument 3407 po 65ter.

17 P: Ono što biste sada trebali imati pred sobom je jedan izvještaj
18 komande 2. korpusa upućen njihovom obavještajnom organu i tu se govori o tome da
19 ste Vi zatražili da se primjeni odnosno instaliraju uređaji KZU 31. To se
20 temelji na činjenici da oni kažu kako ste Vi uspjeli razbiti jedan od njihovih
21 kodova.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li to Vama sugerira, gospodine, da još u julu 1995. godine oni su
2 bili u stanju prislušivati vaše radio komunikacije i to radio komunikacije koje
3 ste Vi imali u vezi sa zaštitom Vašeg radio-relejnog sistema?

4 O: Po izveštaju obavještajnog organa Armije BiH se govori o KZU 31 koji
5 je već bio tamo. To je kod njih neka greška jer od 1993. od marta na Pribičevcu
6 je bio uređaj TG 4 ili 41 za kripto zaštitu pisanih informacija. Zamenili smo
7 1994. taj kripto uređaj sa KZU 31, tako da... ovo... greška, ne mogu da kažem
8 drugačije, ali 100%.

9 P: Ali priznajete da ste konkretno zatražili zaštitu putem KZU-a i to
10 negdje u šestom mjesecu 1995. godine, je li to tako?

11 O: Ovo što se navodi, ne.

12 P: Uredu.

13 O: Možda s... možda sam tražio KZU 61 za zaštitu govora.

14 P: Uredu. Pokazao bih Vam još jedan dokument sa popisa, pravilo 65ter
15 broj 3412.

16 Ono što bi trebali imati pred sobom je zahtjev kojeg je potpisao general
17 Mladić da se poprave određene radio-relejne trase tako što će se iskoristiti
18 uređaj KZU 61. Konkretno on govori o radio-relejnem pravcu iz Velikog Žepa prema
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Ceru koji je popravljen te isto tako kaže da je zatražio da isti tim dođe i
2 popravi ostale probleme u radio-relejnnoj mreži. Do... kaže: "Do sad smo
3 koristili radijski uređaj za zaštitu govora KZU 61."

4 Zatim kaže: "Zbog smanjene upotrebe i kvalitete puteva križanja, nismo u
5 stanju davati zaštitu govora, odnosno uređaj za to KZU 61." Drugim riječima, te
6 linije komunikacije nisu bile zaštićene.

7 Možete li iz ovoga vidjeti kakva je situacija bila 1993.?

8 O: Ovo je verovatno greška. Mora da se odnosilo na uređaj KZU 71 jer KZU
9 61 štiti samo jednu liniju, a KZU 71 štiti grupu koja u sebi ima osam linija.

10 P: Može li biti da je KZU 61 koji je ko...koji je štiti konkretni
11 pravac, se ustvari odnosio na korištenje uređaja SMC?

12 O: Za uređaj SMC 61 sigurno nije bio. jer SMC je imo 120 kanali i nismo
13 imali zaštitu u kriptu pogledu, nego samo, SMC zbog visoke frekvencije je bilo
14 teže prislušivati.

15 P: Uredu. 120-kanalna radio-relejni... relejna stanica odnosno pravac
16 između Velikog Žepa i Cera je ustvari bila komunikacija putem SMC-a, zar ne?

17 O: Jeste, o tome se radi.

18 P: Uredu. I kao što ste rekli, frekvencija je bila između 4 i 5
19 gigaherca, zar ne?

20 O: Jeste.

21 P: A u 7. mjesecu 1995. postojala je i rezervna opcija odnosno pravac
22 komunikacije putem RRU-a 800 između Velikog Žepa i Cera, zar ne?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa postojala je rezervna varijanta i 1993., al' se išlo na saniranje
2 i popravku tog pravca da radi kako treba.

3 P: Kada je to popravljano...

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Trenutak.

5 Gospođo Faveau.

6 GOSPOĐA FAVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, nisam ranije htjela
7 prekidati zato što nisam znala u kojem smjeru se kreće tužitelj no čini mi se da
8 ovaj dokument nema nikakve veze sa Drinskim korpusom. Možda bi nam tužitelj
9 mogao reći koja je veza između toga, zato što 1. i 2. korpus su jedini koji se
10 pominju u ovom dokumentu.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, možete li
12 odgovoriti na to?

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da. Možda moja kolegica nije
14 razumjela. Ovaj dokument konkretno govori o radio-relejskoj vezi odnosno pravcu
15 između Velikog Žepa i Cera što je ključno za svjedočenje ovog svjedoka vezano uz
16 Drinski korpus i njihove radio-relejne pravce između Vlasenice i Zvornika.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Faveau.

18 GOSPOĐA FAVEAU: [simultani prevod] Da. Možda bismo mogli pročitati
19 paragraf 2 u celosti zato što dokument pominje taj pravac, no isto tako pominje
20 i koji pravci se ne koriste. Govori se o pravcu Kozara-Banja Luka i opremi koja
21 bi trebala štititi... koju bi trebalo koristiti KZU 61 za 1. i 2. krajinski
22 korpus.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, možete li
2 komentirati?

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Siguran... siguran sam da ona može
4 postaviti ta pitanja svjedoku ako želi. Poanta ovog dokumenta je da on opisuje
5 uvjete koji su bili na pravcu između Velikog Žepa i Cera koji je bio prekinut u
6 određenom trenu no to je popravljeno. Radi se 120-kanalnom radio relejs...
7 relejnom, relejnom napravi što je isti uređaj koji je postavio 1995. na istom
8 pravcu...

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Blagojeviću, da li trebate
10 čuti pitanje ponovo?

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Dakle, moje pitanje je bilo: kada je
12 pravac popravljen?

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vaše pitanje bilo je na stranici 51.
14 redak 23. do redak 1. na stranici 52.

15 SVJEDOK: Čujte, pošto sam ja bio u Vlasenici, a ovo je bilo u
16 nadležnosti načelnika veze Glavnog štaba, to je trajalo dva-tri dana, verovatno,
17 ali nama veze nisu bile u prekidu, kao što ste i sami rekli da je RRU-800 bio u
18 pripravnosti i tada je verovatno priskočio, ovaj, zamenjen SMC sa RRU-800 da bi
19 se realizovala veza. Po popravci, vraćeno na staro stanje.

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Uredu. Moje pitanje je: da li se sećate kad je pravac popravljen?

2 O: Ne.

3 P: Zna li da li je taj sistem dakle, SMC, između Velikog Žepa i Cera
4 ikada bio prekinut između sedmog ili recimo šestog, i sedmog, i osmog mjeseca
5 1995. godine?

6 O: U 1995. godini nije bilo problema sa tim pravcem tokom bombardovanja.

7 P: A što je s osmim mjesecom 1995. da li je tada bilo nekih problema,
8 ako se sjećate?

9 O: Koliko ja znam, ne, nije bilo problema.

10 P: Jedan od ljudi koji se pominju u ovom dokumentu 65ter 3412 je
11 izvjesni major Đuro Rodić koji je bio inžinjer. Vidite li to ime?

12 O: Vidim.

13 P: On je svjedočio u ovom predmetu 24.05. i 12.06.2007. Rekao da je u
14 osmom mjesecu 1995. od njega gospodin Živanović zatražio, dok ste Vi bili tu da
15 l'... odnosno pitao je ga je da li su održavali odnosno servisirali tu liniju.
16 Mislim da ste to pomenili nekoliko puta.

17 On je rekao: "Preliminarno popravili smo 120-kanalni pravac zato što je
18 su to bili najvažniji uređaji. Isto tako i 24-kanalni koji su imali RRU-1."

19 Zašto bi on to popravljao u osmom mjesecu 1995. ako to nije bilo
20 prekinuto?

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Mislim da gospodin Vanderpuye traži od
2 svjedoka da on nagađa.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] On ili zna odgovor, ili ne zna. Mi ne
4 želimo da gospodin Blagojević nagađa, a mislim da je dovoljno kvalificiran da
5 može odgovoriti na ovo pitanje.

6 Gospodine Blagojeviću...

7 SVJEDOK: Ja sam dovoljno kvalifikovan.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] ... hoćete odgovoriti na pitanje?

9 SVJEDOK: Dovoljno sam kvalifikovan, ali nije bilo u mojoj nadležnosti.

10 Meni je bilo bitno da mi je... je veza neprekidna sa jedinicama, a nisam bio
11 obavešten o tom kvaru jer je nadležan bio načelnik veze Glavnog štaba za to.

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

13 P: Da su linije bile prekinute onda bi se koristio RRU-800, zar ne?

14 O: Da.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Trenutak.

16 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ovo je pogrešni navod svjedočenja
17 gospodina Rodića.

18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Možda će ovo zadovoljiti kolegu:
19 pogledajte molim stranicu 12120 red 15 do 18. Možda će Vam to pomoći.

20 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] On nije nikada govorio o takvim
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 detaljima...

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pogledajte referencu koju pominje
3 gospodin Vanderpuye. Ako Vam treba vremena da to proučite, daću Vam ga, ako ne,
4 nastavljamo.

5 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] U svom svjedočenju on nije rekao da je
6 linija bila prekinuta.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanderpuye.

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Citiram zapisnik: "Dok ste bili tamo
9 da li ste popravljali tu liniju? " To je bilo pitanje. Mislim da je na to
10 odgovoreno nekoliko puta.

11 Odgovor: "Preliminarno smo popravili 120-kanalni pravac zato što je to
12 bilo najvažnije, a isto tako i 24-kanalni sa RRU-800."

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću.

14 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] On je rekao da su popravljali, no ne
15 zbog toga što je linija bila prekinuta. O tome se radi.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanederpuye.

17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Samo još jedna stvar, možda će ovo
18 pomoći da se razjasni.

19 P: Zapisnik se nastavlja i kaže se: "Koliko dugo ste bili tamo u osmom
20 mjesecu 1995. dok ste to popravljali? "

21 A odgovor je bio: "Mislim da smo završili s time u dva dana."

22 Dakle, mislim da je vrlo jasno da su se neke stvari popravljale na
23
24
25
26
27
28
29
30

1 osnovu svjedočenja tog svjedoka i to pitanje postavljam ovom svjedoku.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Svjedoče, što Vi možete odgovoriti na
3 to pitanje u onoj mjeri ukoliko se toga sjećate?

4 SVJEDOK: Sad sam se setio. U osmom mesecu ja nisam ni bio na komandnom
5 mestu u Vlasenici. Bio sam na drugoj lokaciji i na drugoj dužnosti, tako da n...
6 na to pitanje ne mogu da odgovorim. N... ne znam.

7 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

8 P: Uredu. Vi ste bili načelnik veze za Drinski korpus i bili...

9 O: Da.

10 P: ... ste nadležni za taj konkretni radio-relejni pravac koji je bio od
11 iznimne važnosti kako biste mogli komunicirati sa svojim podređenim jedinicama,
12 je li tako?

13 O: Jest.

14 P: I ako je postojao problem uspostavljanja veze tim pravcem, onda ste
15 Vi, kao načelnik veze morali za to sigurno znati, inače niste mogli obavijestiti
16 načelnika štaba ili komandanta oko... u vezi toga što treba učiniti u takvoj
17 situaciji.

18 O: Malopre sam rekao da osmi i deveti mesec nisam bio u Vlasenici.
19 Zamenjivao me je major Jevđević i ne mogu da dam odgovor pošto nisam bio tamo.
20 Nisam bio u toku. Radio sam druge poslove.

21 P: Htio sam Vam skrenuti pažnju na 65ter dokument 2823 a to je plan
22 frekvencija kojeg ste već obradili s mojim kolegom. Mislím da ste rekli da ste
23 Vi izradili ovaj plan.

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da.
- 2 P: I rekli ste da ste ga izradili kako bi postojao neki zapis o
3 frekvencijama koje su se koristile, je li tako?
- 4 O: Tako je.
- 5 P: Rekli ste i da se te frekvencije nisu mijenjale od početka rata, je
6 li to tako?
- 7 O: Jest.
- 8 P: Ako se frekvencije nisu promijenile na početku rata 1992. koji je
9 onda poseban razlog postojao da bi ih se moralo dokumentirati 1993.?
- 10 O: Radi ažuriranja i eventualnih planiranja drugih relejnih veza da se
11 ne bi podudarale i mešale.
- 12 P: Ali sve te informacije su postojale još od 1992., zar ne? Kakav ste
13 onda poseban razlog imali u desetom mjesecu 1993. da dokumentirate frekvencije
14 koje su već postojale u strukturama veze?
- 15 O: Pa najverovatnije na osnovu traženja od načelnika veze Glavnog štaba
16 podatke za ove postojeće veze.
- 17 P: Uredu. Što se tiče konkretno radio, radio-relejnog pravca iz
18 Vlasenice prema Zvorniku, to je išlo od Vlasinice u Veliki Žep, zatim odatle u
19 Cer, pa u Gučevo te Zvornik. To je tačno, zar ne?
- 20 O: Da.
- 21 P: Što se tiče tih konkretnih radio-relejnih pravaca, Vaš plan utvrđuje
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da je postojala određena frekvencija između Vlasenice i Velikog Žepa od 922
2 megaherca i 680 megaherca. To se vidi pod stavkom 2, je li tako?

3 O: Jest.

4 P: A možete vidjeti i da je naznačena frekvencija za komandu Zvorničke
5 lake pješadijske brigade prema Gučevu kaže, radio-relejni...

6 O: Da.

7 P: ...pravac 65, to je pod brojkom 4. Tamo stoji frekvencija od, čini
8 se, 880 do 810 megaherca?

9 O: Da.

10 P: Uredu. Od Velikog Žepa do Cera naznačili ste da nije bilo ničega
11 vezano uz RRU-880, dakle rezervni uređaj koji je mogao funkcionirati između te
12 dvije točke. Tu frekvenciju ne nalazimo u Vašoj dokumentaciji.

13 O: Pa upravo je tu potvrda onoga što sam malopre rekao. Načelnik veze
14 Glavnog štaba je tražio meni podatke od naših krajnjih radio-relejnih stanica do
15 čvorišta, a načelnik veze Glavnog štaba je imao već podatke za... ove
16 frekvencije između čvorišta do Velikog Žepa.

17 P: Uredu. Vaš plan ne pominje nikakvu frekvenciju koja bi se koristila
18 između Gučeva i Velikog Cera.

19 O: Ovaj frekventni plan se odnosi na ono što je trebalo načelnik veze
20 Glavnog štaba da ažurira. Jer se dešavalo zbog smetnji, to smo govorili još i sa
21 Živanovićem advokatom, kad sam razgovarao, za slučaj smetnji čak i operateri kao

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 /nerazgovijetno/ elektronske zaštite mogu da promene ali su dužni da izveste.

2 P: Uredu. No, 1995. godine imali ste prilično pouzdane informacije da su
3 Vas prisluškivali, zar ne?

4 O: Da.

5 P: No, Vi se ne sjećate da je bilo kakvih promjena frekvencija koje su
6 naznačene u Vašem planu iz 1993., je li tako?

7 O: Nije bilo promena jer nije bilo potrebe. Ono malopre što ste, što ste
8 mi postavili i za KZU 31 nije tačno. KZU 61 što je potpisivao general Mladić,
9 nije tačno. Relejne veze i pisane informacije nisu mogle da budu otkrivene.
10 Govorne informacije, da.

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Možda mogu brzo završiti sa jednim
12 dokumentom i onda nakon toga možemo na pauzu.

13 Sljedeći dokument je popisa 65ter broj 1150, molim da se to ne emitira.
14 1150A za Vijeće, to je na engleskom a mislim da svjedok treba imati verziju B
15 pred sobom.

16 P: Pokazujem Vam radijski presretnuti razgovor, stoji da je to
17 presretnuto 13.07.1995. godine u 20.35 sati na frekvenciji od 785 megaherca i
18 kao što znate to odgovara frekvencijskom opsegu RRU-800, dakle radio-relejnog

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 aparata.

2 Tu stoji djelomično:

3 "Gospodine generale, jeste Vi?"

4 "Jesam."

5 "E, major Obrenović."

6 "Pozdravljam Vas."

7 Zatim se dalje govori o zasjedi, zasjedama koje je postavljao na širokom
8 Putu i na dijelu Glodanskog Brda.

9 Kaže: "Upravo me zovu, sad prije dva minuta. Velika kolona Turaka,
10 neprekidno duga 3 kilometra, od škole u Glodima."

11 Zatim general kaže: "Čekaj. Slušaj, ne možeš to tako pričati telefonom.
12 Nazovi Maneta, kupi odma' goni gore sve."

13 Odgovor: "Manetovo?"

14 General: "Da."

15 Čuli smo svjedočenje u ovom predmetu da se ovo na što se odnosi razgovor
16 doista i dogodilo ovako kako stoji u razgovoru. Da li Vam to na neki način
17 naznačuje, pokazuje da je bosanska vojska bila sposobna presretati razgovore
18 preko RRU-800 na radio-relejnem pravcu Vlasenica-Zvornik?

19 O: Na radio-relejnem pravcu Vlasenica-Zvornik ni Armija Sjedinjenih
20 Američkih Država nije mogla da prisluškuje razgovor jer nije bilo tog relejnog
21 pravca.

22 P: Pa, ovo je išlo kroz cijeli niz spojeva, dakle čvorišta od Vlasenice
23 do Velikog Žepa, zatim broj dva - od Velikog Žepa do Cera, tri - od Cera do

24

25

26

27

28

29

30

1 Gučeva i četiri - od Gučeva do Zvornika, zar ne?
2 O: Ovo kako ste Vi naveli, radio-relejni pravac, ja sam tako shvatio.
3 P: Uredu. Ja mislim na trasu onda. Da li ovaj razgovor potvrđuje
4 svjedočenje...
5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin Živanović.
6 G. ŽIVANOVIĆ: Oprostite, no u dokumentu jasno stoji, RR pravac Zvornik-
7 Vlasenica. To ne uključuje nikakav drugi pravac, samo Zvornik-Vlasenica.
8 G. ŽIVANOVIĆ: To pitanje se postavlja svjedoku i ovaj dokument mu se
9 pokazuje.
10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Dokument kaže: "Prateći radijsko
11 relejni pravac Zvornik-Vlasenica."
12 Tu se ne govori o direktnoj ili indirektnoj vezi.
13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavite, gospodine Vanderpuye.
14 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala.
15 P: Gospodine, jasno je da je ovaj presretnuti razgovor uhvaćen na
16 frekvenciji 785 000 i da je uhvaćen u opsegu frekvencije jednog uređaja RRU-800.
17 O: To je frekventni opseg RRU-800, to se slažem.
18 P: Obrenović o kojem se govori u ovoj presretnutoj komunikaciji, za
19 njega je vjerojatno da se on nalazio upravo na tom relejnom pravcu, odnosno na
20 području Zvornika, je li tako?
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Obrenović se nalazio u području Zvornika. Da li je to frekvencija, ja
2 ne znam napamet. Morao bi da pogledam, ali lično smatram da Obrenovića nisu
3 mogli da čuju ti koji su prisluškivali. Jedino iz pravca Gučeva su mogli da čuju
4 tog generala, a koji je general ne znam, zbog dupleksne veze.

5 P: Ali dupleksna veza mora prolaziti preko centrale, je li tako,
6 gospodine Blagojeviću?

7 O: Pa, mora preko centrale.

8 P: Točno. I tamo gdje se te veze spajaju na centrali, tamo je moguće
9 čuti oba sugovornika, je li tako?

10 O: Pa, jeste, pod uslovom da je imao nekoga unutra, unutrašnjeg
11 prisluškivača u okviru svojih redova.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, kad će Vam biti
13 zgodno.

14 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Imam još dva pitanja prije pauze.

15 P: Ali Vi ne znate koja se frekvencija koristila između Cera i Gučeva?
16 Vi se toga danas ne sjećate, je li tako?

17 O: Čujte, ja se ne sjećam sada. Ako ne pogledam u frekventni plan, ne
18 sjećam se ni jedne frekvencije.

19 P: Niti jedna od tih frekvencija nije u Vašem planu, je li tako?
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Pa, ne znam ako nemam plan pred sobom.

2 P: Ali Vaš plan je pred Vama, je li tako, Vaš plan iz 1993.?

3 O: Momenat. Plan od... samo da vidim... nije to...

4 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Da li bi mogli dobiti broj po 65ter
5 molim vas?

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da, po pravilu 65ter to je dokument
7 2823.

8 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Hvala.

9 SVJEDOK: Po ovom planu, ispred mene to nije ta frekvencija - ni jedna:
10 ni predajna, ni prijemna.

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

12 P: Recite mi, gospodine Blagojević, koja je frekvencija između Cera i
13 Gučeva. Recite mi kad to pronađete.

14 O: Između Cera i Gučeva? Ja nemam te frekvencije, ne. Gučevo-Zvornik
15 imam.

16 P: Uredu. Hvala.

17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Mislim da, gospodine predsjedavajući,
18 sada možemo imati pauzu.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Zahvaljujem, gospodine
20 Vanderpuye. Pauza od 25 minuta.

21 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim da svi ustanu.

22 ... Početak pauze u 12.36h

23 ... Sjednica nastavljena u 13.03h

24 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim.

25 Izvolite sjesti.

26 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanderpuye.

27 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

28

29

30

1 P: Gospodine Blagojević, imam ovdje jednu kartu koju bih Vam pokušao
2 pokazati. Samo da prvo utvrdim broj. Po 65ter to je 3424.

3 Ne znam koliko dobro to možete vidjeti. Ne znam da li uopće to možete
4 vidjeti.

5 Nisam siguran koliko dobro možete vidjeti ovu kartu. Molio bih da
6 pređemo na gornji desni ugao te karte.

7 P: Gospodine Blagojević, možete li pročitati što ovdje stoji u gornjem
8 desnom uglu?

9 O: "Vojna tajna, strogo pov., primjerak broj 2, štiti 95."

10 P: Uredu.

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim da sad pređemo na donji desni
12 ugao. Izvrsno.

13 P: Gospodine Blagojević, možete li pročitati što piše ovdje u donjem
14 desnom uglu dokumenta?

15 O: "Načelnik veze, potpukovnik Nedo Blagojević."

16 P: Uredu. A to ste Vi, je li tako?

17 O Da.

18 P: Uredu.

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim da sada pređemo više prema
20 sredini karte i gore. Molim da pokažemo ovaj dio gdje se vidi karta na dnu
21 ekrana. Ne, u drugom smjeru molim. Molim da karta bude u sredini monitora, tako,
22 prema lijevo, da. I sad molim da spustite, da malo spustite sliku.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Uredu. Ove ravne crte koje se vide na ovoj karti koje se spajaju u
2 blizini ove zastave, da li te crte predstavljaju ove radio-relejne pravce o
3 kojima smo razgovarali?

4 O: Da.

5 P: Uredu.

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim da sada krenemo gore udesno.
7 Izvrsno, hvala.

8 P: U gornjem desnom uglu ekrana, možete li nam reći na što se odnosi ova
9 ljubičast... ovaj ljubičasti kvadratić. Odnosno, pitat ću Vas, da li je to Cer
10 ovo što se vidi s desne strane ekrana?

11 O: N... najverovatnije je Cer. Inače, odavde ne vidim.

12 P: Uredu. A ljubičasti kvadratić u sredini, nešto ispod središta same
13 karte, da li to označava Gučevo?

14 O: Od Cera što linija ide levo gore, Gučevo.

15 P: Uredu. A ova crta koja ide prema dolje ulijevo od Gučeva, da li ta
16 ljubičasta crta ide prema Zvorniku?

17 O: Da.

18 P: Dakle, ove konkretne, ovi konkretni pravci, radio-relejni pravci, to
19 su radio-relejni pravci koji su postojali u julu 1995. godine, je li tako?

20 O: Da.

21 P: Uredu.

22 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Završio sam s ovom kartom.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Pitat ću Vas slijedeće, u julu 1995. tko je bio načelnik veza u
2 Glavnom štabu?

3 O: 1995. načelnik veze u Glavnom štabu je bio pukovnik Prole.

4 P: Uredu. I ako se sjećate, što je bilo kodno ime koje se koristilo kako
5 bi se označio Pribičevac i to u junu i julu 1995.?

6 O: Ne znam napamet. Trebalo bi... Čini mi se Ozren. To je bilo u pitanju
7 od advokata Odbrane, ovog... Petrušića. Pregled tajnih naziva, sad, ovde su
8 negde...

9 P: Uredu. Ako se u ovom, ali Vi se u ovom trenutku ne možete točno
10 sjetiti, što je bio kodni naziv za Pribičevac?

11 O: Ne, ne.

12 P: Kao načelnik veze Drinskog korpusa, kako ste uspostavljali
13 komunikacijske veze u julu ili junu 1995. sa desetim, deseto, diverzantskom
14 jedinicom, odnosno odredom?

15 O: Toga se ne sećam.

16 P: Jeste li to činili putem radio-relejne veze ili putem izravne žične
17 veze, možete li nam to reći?

18 O: Ja se ne sećam uopšte da smo uspostavljali veze sa 10. diverzantskim
19 odredom.

20 P: Uredu. A što se tiče mreže komunikacija koja je bila uspostavljena,
21 dakle što se tiče radio-relejnih pravaca od Vlasenice do Zvornika preko Velikog
22 Žepa, Cera, Gučeva i tako dalje, jesu li te komunikacije, da li su se one mogle
23 čuti, odnosno slušati u Srbiji i Jugoslaviji?

24 O: Pa, mogli su da se prate na tim čvorištima.

25 P: A čvorišta o kojima Vi govorite, čvorišta su koja su se nalazila u
26
27
28
29
30

1 Jugoslaviji, dakle Cer i Gučevo, je li tako?

2 O: Cer i Gučevo, da.

3 P: Želio bih Vam pokazati jedan dokument po 65ter, no prije no što
4 dođemo do toga, oprostite, pitat ću Vas sljedeće: jeste li Vi imali neke
5 komunikacije sa pripadnicima VRS-a na tim konkretnim čvorištima u Srbiji, ikakve
6 komunikacije, dakle oko jula i avgusta 1995.?

7 O: Ja se ne sećam da sam imao komunikacije sa njima. Nije bilo potrebe.

8 P: Uredu. Pokazat ću Vam dokument po pravilu 65ter 2821.

9 Ono što biste trebali imati pred sobom jest jedno naređenje u vezi s
10 komunikacijama uspostavljenima u vezi s operacijom Štit, a koje ste nam pokazali
11 na ovoj karti. Sad, prije no što Vam postavim pitanja o mogućnostima presretanja
12 razgovora, htio bih Vam skrenuti pozornost na paragraf broj 5 u ovom dokumentu
13 koji se nalazi pred Vama i to bi trebalo biti na dnu prve stranice. Ovdje se
14 govori o zaštiti komunikacija i informacija i kaže se: "Strogo zabranjujem da se
15 prenose povjerljive informacije putem komunikacija bez korištenja kriptografskih
16 uređaja."

17 I potom se kaže pod brojem 2: "Neprijatelj je u mogućnosti da nadzire i
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ometa naše komunikacije. Prilikom planiranja i korištenja komunikacija uvjerite
2 se da uz ove taktične i praktične mjere zaštite, da se koriste i opće i
3 specijalne mjere."

4 Ja bih Vas sada zamolio da pogledate iduću stranicu ovog dokumenta, tu
5 možete vidjeti jedan potpis. Riječ je o Vašem potpisu, gospodine Blagojević, je
6 li tako?

7 O: Moj je potpis ali, nn... nisam našao to što ste Vi govorili.

8 P: Oprostite. Molim Vas pogledajte točku broj 5.

9 O: Da.

10 P: To bi moralo biti na prvoj stranici pred Vama i riječ je o brojki 2.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To je tačno u sredini ove stranice.

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Odnosno, to je na samom dnu stranice,
13 oprostite.

14 P: Jeste li uspjeli to pročitati, gospodine Blagojević?

15 O: Jesam.

16 P: I tačno je da kada ste pripremali ovu operaciju Štit 1995.
17 neprijatelj je bio u mogućnosti da nadzire i ometa Vaše komandovanje i
18 rukovođenje, odnosno Vaše komunikacije kao što kažete i u ovom dokumentu, nije
19 li tako?

20 O: Da.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospođu Nikolić.

22 GĐA NIKOLIĆ: Svedok je odgovorio, međutim, ovaj datum, ovaj dokument
23 nema datum i ja zaista bih molila da moj kolega tačno odredi na koji period se
24 ovaj dokument odnosi. Da li je vezan za Štit ili za Proboj ili za koju

25

26

27

28

29

30

1 operaciju? Dokument je bez datuma.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, u svojem
3 posljednjem pitanju spomenuli ste operaciju Štit iz 1995. godine, međutim ima li
4 ovaj dokument neki datum?

5 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ne, dokument nema datuma, međutim,
6 riječ je o dokumentu iz zbirke dokumenata iz novembra 1995. godine dakle
7 dokumenata koji se odnose na operaciju Štit.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu, možete nastaviti.

9 Izvolite, gospodine Živanović.

10 G. ŽIVANOVIĆ: Da li bismo mogli vidjeti gdje je riječ o novembru 1995.?

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja ne znam na što se odnosi ovaj
12 prigovor.

13 G. ŽIVANOVIĆ: Da ali da li mi znamo da je ovaj dokument iz te zbirke?

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa on nam je to rekao. Ne možete sada u
15 sudnici dovoditi u pitanje to što je Vaš uvaženi kolega rekao.

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Pa, što se mene tiče to je uredu.
17 Jedino pitanje koje se mene tiče i koje sam postavio svjedoku jest, da li su ti
18 uvjeti doista postojali u to vrijeme, odnosno da se komunikacije prisluškuju i
19 ometaju.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali nemojte da sada zbog toga
2 gubimo vrijeme na ovaj način.

3 G. ŽIVANOVIĆ: Gospođa Stewart mi upravo kaže da je ovaj dokument, dakle
4 cijeli plan Obrane po 65ter nosi broj 128, ovaj dokument je iz te zbirke
5 dokumenata.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pitanje upućeno Vama, gospodine
7 Blagojević, bilo je slijedeće: je li točno da dok ste Vi pripremali ovu
8 operaciju Štit 1995., da je neprijatelj doista bio u mogućnosti da nadzire i
9 ometa Vaše komunikacije, kao što ste to već i rekli?

10 Možete li odgovoriti na to pitanje, molim Vas?

11 SVJEDOK: Znae šta? Ovakve mere u tački 2. kao što sam naveo,
12 protivelektronska zaštita, se uvek polaze od pretpostavke da je neprijatelj u
13 mogućnosti. Da li je bio ili ne, ali se polazi od pretpostavke da bi bili
14 sigurniji da sprovodimo mere protivelektronske zaštite i mi smo to tako radili i
15 pisali naređenja a imamo potvrdu da su nas prisluškivali još i od devedeset
16 druge, treće, u radio vezama koje su radile nezaštićeno. Zato se to tako navodi.

17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

18 P: Uredu. Dakle Vi kažete da to ovdje stoji zato što je riječ o
19 pretpostavki. Je li tako, gospodine Blagojević?

20 O: Pretpostavka i preventiva.

21 P: Dobro. Budući da kažete da je to pretpostavka onda ću Vam skrenuti
22 pažnju...

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne bih želio prekidati ali pitat ću
24
25
26
27
28
29
30

1 sljedeće: je li ovdje riječ o pretpostavci ili o saznanjima, jer posljednji dio
2 prethodnog odgovora svjedoka: "Jest' imali smo potvrde da je neprijatelj
3 prisluškiavao 1992., 1993. naše nezaštićene komunikacije."

4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Predsjedavajući.

5 P: Ja bih sada prešao na ovaj dokument iz 1995. godine dakle, da li je
6 ovdje riječ o pretpostavci da je neprijatelj mogao nadzirati i ometati Vaše
7 komunikacije u smislu rukovođenja i komandovanja?

8 O: Ovo ovde je preventivno, u naređenju na osnovu dotadašnjih iskustava
9 al' se ne odnosi na sve veze. Odnosi se na nezaštićene veze, a posebno na radio
10 veze na nižem taktičkom nivou: brigada-bataljon, bataljon-četa, četa-vod.

11 P: Dobro. A što se tiče komunikacija putem RRU-800 o kojima ste
12 govorili, činjenica je, gospodin Blagojević, nije li tako, da je sigurnost tih
13 radio-relejnih pravaca bila samo onoliko dobra koliko je dobro bilo osiguranje
14 koje su provodili ljudi koji su koristili to sredstvo komunikacija, je li tako?

15 O: Tako je.

16 P: I bez obzira na sva pravila u vezi sa sigurnošću, činjenica je dan
17 ako se ta pravila nisu poštivala onda je rezultat toga bio da je neprijatelj
18 mogao prikupiti informacije kao što ih je i prikupljao putem ovih presretnutih
19 razgovora, nije li tako?

20 O: Da. Zato je ovde... mogu da završim?

21 P: Da, izvolite.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Zato je ovde u tački 1 je i navedeno: "Zaštitu govornih informacija
2 vršiti primenom opštih dokumenata kriptozastite i uređaja za zaštitu govora KZU
3 63 i KZU 61, a pisanih informacija uređajima KZU 41 i KZU 31."

4 P: Gospodine Blagojeviću, to se nije uvijek radilo i zato o tome upravo
5 govori Drago Nikolić 22. aprila 1993. godine...

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanović.

7 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Oprostite ali cijeli odgovor svjedoka
8 nije ušao u prijevod u transkript.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Blagojević.

10 Prevoditelji nisu uhvatili posljednji dio Vašeg odgovora.

11 Ono što imamo jest sljedeće: "Zato ovdje u tački 1 stoji: štiti
12 govorne komunikacije korištenjem općih sredstava zaštite i korištenjem opreme
13 poput KZU 31 i 63."

14 Što ste još rekli a što mi nismo dobili u prijevodu?

15 O: Nije dobro ni to. Uređaji za zaštitu govora KZU 63 i 61.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Da li biste željeli tome još
17 nešto dodati?

18 O: E, sad ovo, pisane informacije, ne znam da li su preveli, da se štite
19 uređajima KZU 41, KZU 31...

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Gospodine Blagojević, no činjenica je
21 da ove sigurnosne mjere koje ste upravo naveli i mnoge druge sigurnosne mjere za
22 koje ste Vi kao načelnik veza u Drinskom korpusu smatrali da su nužne, često te

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Vaše upute jednostavno se nisu sledile?

2 O: Vi se pozivate na informaciju od gospodina Nikolića iz Zvorničke
3 brigade od 1993. godine, a ovo je rađeno 1995. godine. Pa, upravo na osnovu toga
4 od gospodina Nikolića i ostalih koji su bili u toku sam i pisao ovakva
5 naređenja.

6 P: Dobro. Dakle sastavljali ste naređenja na osnovi preporuka u vezi sa
7 sigurnošću odnosno osiguravanjem komunikacija, kao i na temelju ovakvog
8 dokumenta koji sam Vam predočio a koji je napisao Drago Nikolić?

9 O: Da.

10 P: I u tom dokumentu stoji da su komandujući oficiri često skloni
11 nehatu, da ljudi predugo koriste sredstva veze i tako dalje.

12 O: Vrlo moguće da je tačno ali ja nisam bio na s... kod svakog od
13 komandanata, komandira, zamenika komandanata. Ja sam radio svoj posao.

14 P: Tačno. Pokazat ću Vam još jedan dokument 2352 po pravilu 65ter, kao
15 ilustraciju.

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Engleska verzija na ekranu trebala bi
17 nositi oznaku A, a pred svjedokom bi trebala biti verzija sa oznakom C.

18 P: Ovdje je riječ o komunikaciji od 20. aprila 1995. godine u 19.10h, a
19 na frekvenciji od 822 megaherca koja kao što znate odgovara opsegu frekvencije
20 opreme u RRU-800. Razgovor koji se ovdje vodi jest između potpukovnika Popovića
21 i poručnika Drage Nikolića. To je dugačak razgovor ali ja ću Vam reći što se

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kaže u jednom njegovom dijelu.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospođo Nikolić.

3 GĐA NIKOLIĆ: Časni sude, iz ovog dokumenta se nigde ne vidi da postoji
4 bilo kakav razgovor između potporučnika Drage Nikolića i potpukovnika Popovića.
5 Postoji Palma i Nikolić, nigde ne postoji Drago Nikolić. Da l' je to Drago
6 Nikolić ili ne, mi to ne znamo.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. To je Vaš stav, Vaš prijedlog.
8 Odnosno, isto tako gospodin Vanderpuye može iznijeti svoju tezu svjedoku.

9 Nastavimo.

10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

11 P: Gospodine Blagojeviću, možemo vidjeti da se u ovom razgovoru spominje
12 komunikacija sa Zlatarom, možete li nam reći, što je to, odnosno pitat ću Vas
13 direktno: da li je to šifra za komandu Drinskog korpusa?

14 O: Zlatar... tajni naziv ili šifra od Drinskog korpusa.

15 P: a Vi znate tko je potpukovnik Popović, zar ne?

16 O: Da.

17 P: I on je osoba za koju se moglo očekivati da će biti na Zlataru ili do
18 koje se može doći preko Zlatara?

19 O: Da.

20 P: I ovo je razgovor između nekog Nikolića i potpukovnika Popovića. Tu
21 se pominje netko po imenu Jovičić i da je on poslao neke dobrovoljce. Kao što
22 možete vidjeti iz razgovora, no nećemo sada čitati cijelog zato što je prilično
23 dug, u njemu se pominje da su ti dobrovoljci bili poslani tamo gore i da bi ih
24 trebalo eventualno, na neki način provjeriti i utvrditi da li su to doista pravi

25

26

27

28

29

30

1 dobrovoljci. Vidite li to?

2 O: Vidim.

3 P: Uredu. Da Vam, da pokažem još jedan primjer razgovora između visoko
4 pozicioniranih oficira koji je bio presretnut.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Trenutak.

6 Gospodine Živanoviću, hoćete li imati pitanja u dodatnom ispitivanju?

7 G. ŽIVANOVIĆ: Da.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko?

9 G. ŽIVANOVIĆ: Mislim da ne mogu završiti danas.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li onda na raspolaganju imamo ovog
11 svjedoka i sutra?

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ostalo je još nekih pola sata, nadam
13 se da mogu završiti.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kako mislite pola sata?

15 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] U pravu ste, oprostite.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Želim samo dobiti potvrdu da li imamo
17 svjedoka na raspolaganju i sutra, da li je tako dogovoreno? Kako možemo to
18 saznati?

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Možemo nastaviti, no molim da
20 završite jer nećemo prihvatiti nikakve dalje pogrešne naznake odnosno procjene
21 vremena. Vi ste bili naznačili da će Vam trebati sat vremena a već ste puno
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 više od toga iskoristili.

2 Izvolite nastaviti.

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

4 P: Gospodine Blagojeviću, sada bih Vam pokazao dokument 65ter 1160.

5 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Verzija na engleskom je A, a verzija
6 na B/H/S-u - C.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavite.

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Upravo pokazujem jedan dokument
9 svjedoku, to je 65ter 1160, trebao bi se pojaviti uskoro na ekranu. A je verzija
10 na engleskom.

11 P: Ovo je presretnuti razgovor u kojem sudjeluju dvoje ljudi, ako
12 pogledate dno stranice koja je pred Vama, radi se o 14.07.1995. Možete vidjeti
13 da te dvije osobe govore o nekim stvarima, jedna od njih se žali o tome da cure
14 povjerljive informacije, odnosno da drugi govornik, sudionik u ovom razgovoru na
15 kraju pominje neke tajne informacije. Konkretno, on kaže: "Ti si gori od onog
16 koji me je spojio do tebe. On je rekao čin, ime, prezime. Jedino što fali je
17 datum rođenja, gdje se nalazi i koje su namjere."

18 Ustvari, gospodine Blagojeviću, upravo se radilo o ovakvim stvarima koje
19 su se odvijale a kojima se raspravljalo vezano uz radijsku komunikaciju. Vi

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ste bili upoznati s time, zar ne?

2 O: Prvo, ovo je relejna komunikacija, radio-relejna komunikacija i
3 nelogično mi je da i u jednom i u drugom pravcu sve snimaju. Nisu mogli i
4 prijemnu i predajnu frekvenciju da snimaju, bez obzira o kom objektu se radi.

5 P: Vama, po Vama se ne može poverovati u to o čemu govore ove dvije
6 osobe u razgovoru? O tome da se jedna osoba žali o drugoj koja odaje povjerljive
7 informacije. Vama to nije vjerojatno, gospodine Blagojeviću?

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ne znam da li imate neki prigovor ali
9 ako postoji volio bih ga čuti.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Već je odgovorio na pitanje, idemo na
11 iduće pitanje. Već ste prošli svojih sat i trideset i šest minuta.

12 G. ŽIVANOVIĆ: Nisam siguran da je svjedok /nerazgovijetno/ vidio isti
13 dokument.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne znam.

15 U verziji na engleskom koju imamo u elektronskoj sudnici, to je točan
16 dokument. No...možda ste u pravu...

17 Gospodine Blagojeviću, dokument koji imate pred sobom tamo, koji su Vam
18 dali, koji je njen referentni broj, na vrhu ili na dnu stranice?

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: 1160C.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Onda je sve uredu.

3 Gospodine Vanderpuye.

4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala.

5 P: Gospodine Blagojeviću, Vi ste bili na dužnosti 13.7.1995. zar ne?

6 O: Da.

7 P: Ustvari, Vi ste bili dežurni oficir Drinskog korpusa, odnosno za

8 komandu korpusa toga dana, je li tačno?

9 O: Moguće.

10 P: Uredu. Pogledajte dokument 65ter 3011.

11 O: 3011? Koji ste rekli dokument? Evo, našli smo.

12 P: Uredu. Pogledajte 14. redak. To je Vaše ime. Bili ste na dužnosti 13-

13 og, dakle na dužnosti dežurnog oficira?

14 O: Da.

15 P: Sa te pozicije morali ste biti upoznati sa svime što se događalo u i

16 oko korpusa toga dana?

17 O: Da, o svim bitnim detaljima.

18 P: I bili ste prisutni u komandi korpusa 13.07. uvečer kada je general

19 Krstić preuzeo komandu?

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, morate završiti

21 za 5 minuta, a sutra ćete imati...

22 A Vi ćete imati 15-ak minuta da završite svoje dodatno ispitivanje.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ispoštovat ću Vaš nalog.
2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin Vanderpuye.
3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Predsjedavajući.
4 P: Mislim da ste bili prisutni u korpusu kada je general Krstić preuzeo,
5 odnosno postao komandant korpusa, je li točno?
6 O: Jeste, tačno.
7 P: Tko je tada postao načelnik štaba?
8 O: Tada je načelnika štaba zamenjivao pukovnik Andrijić Svetozar.
9 P: Htio bih Vam sljedeće pokazati zadnji dokument 65ter 1134B.
10 Dok čekamo na to, gospodine Blagojeviću, možete li nam reći tko je bio
11 načelnik za operativne poslove Drinskog korpusa 13.07.?
12 O: Nisam siguran, ne znam, zaboravio sam ime, a od njega je preuzeo
13 Vičić Obrad, za nekih par dana, pukovnik.
14 P: Hvala. Što se tiče ovog zadnjeg dokumenta, moje pitanje za Vas je
15 sljedeće: pročitat ću jedan dio u kojem kaže: "C: Ej, sačekaj. Prvo ti se javi
16 neko dok ja nađem Krstića. Nego, imate Zlatara na vezi."
17 "Halo."
18 "Halo, Krsmanović ovdje."
19 "Ej Krle, izvoli."
20 "Jedan autobus... aha, od one ture da bi okrenuli oni na drugu stranu."
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospođu Nikolić.
2 GĐA NIKOLIĆ: Također nema datuma. Koji je datum ovog razgovora?
3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] 13.7. Frekvencija 785, 11.10h.
4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Blagojeviću... odnosno
5 ponovite mu što Vam je pitanje.
6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]
7 P: Dakle: "Jedan autobus od one ture da bi okrenuli oni na drugu
8 stranu."
9 "Nedo, bog te mazo. Pa tamo, znaš, ovi u Batkoviću, znači, tamo se sad
10 radi?"
11 "Ma ne, radi se ovde ili će možda tamo jedna tura."
12 "A jedna tura?"
13 "Od Šekovića."
14 Zatim se razgovor nastavlja.
15 Da li se sjećate o kakvom su to poslu govorili i da li ste Vi Nedo kojeg
16 se pominje u ovom razgovoru, gospodine Blagojeviću?
17 O: Ja jesam Nedo, ali ovde nije reč o imenu. To je izraz: "nedo bog te
18 mazo". To nije ime.
19 P: Ovo je razgovor u Drinskom korpusu 13.07. na dan kada ste Vi bili
20 dežurni oficir, zar ne?
21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vaše zadnje pitanje, gospodine
22 Vanderpuye.
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]
2 P: O kojem poslu pričaju?
3 O: Ja sam bio dežurni oficir, a Krsmanović je bio pozadinski načelnik
4 saobraćajne službe, a to je na trećem spratu, a operativni centar gde sam ja
5 dežurao bio na prvom spratu tako da ja uopšte tu ne mogu da budem u igri niti
6 znam o čemu razgovaraju. Prvi puta vidim ovaj razgovor.
7 P: Hvala, gospodine Blagojeviću. Nemam više pitanja.
8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.
9 Gospodine Živanoviću.
10 Gospođo Faveau, vidio sam da stojite na nogama.
11 GĐA FAVEAU: [simultani prevod] Svjedok je već odgovorio.
12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Živanoviću.
13 G. ŽIVANOVIĆ: Časni Sude, doista ne mogu skratiti svoje dodatno
14 ispitivanje na idućih 5 minuta.
15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] 15 minuta.
16 Hoćete li završiti za 15 minuta?
17 G. ŽIVANOVIĆ: Potrudit ću se.
18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Znam da se uvijek trudite, pokušajmo.
19 Dodatno ispituje g. Živanović:
20 P: Gospodine Blagojeviću, ja bih Vam postavio par nekih pitanja vezanih
21 za ispitivanje tužioca, pa bih Vas molio da mi kažete, on Vas je pitao o
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 promenama frekvencija. Recite mi, pošto mi nismo videli ovde u ovoj
2 dokumentaciji ove frekventne planove sve, kad ste govorili o promeni
3 frekvencija, na koje ste radio-relejne uređaje mislili, s obzirom da ste
4 nabrojali više njih.

5 O: Pa, uglavnom se to odnosili na ra...radio-relejne uređaje RRU-1 jer
6 njih je daleko lakše i prisluškiat i ometat nego RRU-800.

7 P: Ja bih Vas sada zamolio još nešto da pogledamo ovaj dokument koji Vam
8 je tužilac pokazo, to je 2823.

9 O: Uredu.

10 P: Ja mislim da sam onda, pogrešno...

11 G. ŽIVANOVIĆ: Ne, ne pardon, 1150, 1150.

12 SVJEDOK: 1150. Može.

13 G. ŽIVANOVIĆ:

14 P: Tužilac Vas je pitao da li se dupleksna veza na telefonskoj centrali,
15 da li se sa te dupleksne veze na telefonskoj centrali čuju oba sagovornika.

16 Sećate se toga?

17 O: Da.

18 P: I Vi ste dali odgovor...

19 O: Potvrđan, da.

20 P: ... da se na centrali može. Da li ta činjenica što se ti sagovornici
21 mogu čuti na centrali omogućava prisluškičima da čuju oba sagovornika?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, ne, to sam govorio i Tužiocu kad me ispitivao. Nemoguće, jer
2 prislušivači slušaju radio-relejni trasu i mogu jedan pravac da slušaju, a to
3 je onaj koji ide prema prislušivačima, a drugu stranu ne mogu da čuju.

4 P: Jednom rečju, kada se vidi jedan razgovor u kome se čuju oba
5 sagovornika, da li Vi tvrdite da jedan od njih je samo mogô da se čuje a drugi
6 ne?

7 O: Upravo to. Drugo, nemoguće da se čuje.

8 G. ŽIVANOVIĆ: Ja bih Vas sada molio da pogledamo 3412 dokument, tužioče.

9 O: Uredu.

10 P: Da li Vi u ovom dokumentu možete da vidite da je radio-relejni pravac
11 neke od ovih radio-relejnih pravaca koje je koristio Drinski korpus, bio van
12 funkcije?

13 O: Ne. Pa, to sam rekao tu...tužiocu.

14 P: A recite mi da li je uobičajeno da se vrši servisiranje radio
15 relej... ovaj, održavanje, redovno održavanje ovih pravaca, bez obzira i onda
16 kada oni funkcionišu.

17 O: Pitanje je na mestu. Vršiti se redovna kontrola, i servisiranje, i
18 proveru.

19 P: Hvala. Samo bih hteo da dopunim moje prethodno pitanje koje se tiče
20 dupleks uređaja, recite mi sada ukoliko biste u nekom razgovoru čuli oba
21 sagovornika da li je to značilo da su korišćena dva uređaja sa dve strane za to
22 slušanje?

23 O: Pa, to bi jedino moglo da znači da su jedan uređaj imali
24 o...na...u... na teritoriji /nerazgovijetno/ Federacija, a drugi uređaj da su
25 imali u Srbiji, jedino tako.

26 P: Još jedno pitanje, ovaj, Vi ste videli ovaj do... Molim Vas ovde se
27
28
29
30

1 u ovom dokumentu, kad smo već kod njega da sa njim završimo, ovde se govori: "Da
2 se dovede u tehničko ispravno stanje." To je drugi pasus, 120 kanalna radio-
3 relejni pravac, naveden je broj i navedeni su ti pravci. Hoćete mi reći da l' se
4 jedan od ovih pravaca nalazi u zoni Drinskog korpusa?

5 O: Ti pravci su na relaciji Veliki Žep-Cer i Veliki Žep-Stražbenica,
6 tako da su i naše veze išle preko njih.

7 P: Niste razumeli moje pitanje. Dakle, pogledajte u ovaj dokument,
8 poslednji koji smo gledali, od 25.11.1993.

9 O: Dobro.

10 P: U drugom pasusu... drugi pasus počinje rečima: "Molimo da istu ekipu
11 uputite u VRS radi dovođenja u tehnički ispravno stanje 120 kanalna radio-
12 relejna pravca..." Sad se navode ti pravci. Ja Vas pitam da li je ijedan od tih
13 pravaca u zoni Drinskog korpusa.

14 O: U ovom pasusu što je navedeno ni jedan od pravaca nije ni
15 interesantan, niti je u zoni Drinskog korpusa.

16 P: Hvala.

17 I još ću samo da Vas zamolim da pogledamo tužiočev dokaz, isto koji Vam
18 je pokazan, to je 3425.

19 O: Može.

20 P: Da li... da li možete da mi kažete - ovaj dokument - da l' možete da
21 kažete kome je ovaj dokument poslat?

22 O: Ovaj dokument je... poslat...

23 P: Ako ne možete, recite. Ako vidite ovde...

24 O: Ovde ne vidim, ovde... Piše samo "Organu za obaveštajne poslove", a
25 kojoj jedinici, ne.

26 P: Upravo sam to hteo da pitam. Da li ste Vi ovaj dokument uopšte
27 dobili?

28 O: Ja ovaj dokument do sada nisam video niti je bilo potrebe da se meni
29 dostavlja, jer ovo bi trebalo da ide obaveštajnom organu.

30 P: Samo mi molim Vas ponovite, da li se iz ovog dokumenta vidi kojoj je

1 jedinici poslat, pošto taj deo nije preveden?

2 O: Ne vidi se kojoj jedinici je ovaj dokument poslat. Vidi se ko je
3 napisao i vidi se kome se šalje, kom organu, ali kojoj jedinici, ne.

4 P: Hvala.

5 G. ŽIVANOVIĆ: Nemam ja daljnjih pitanja.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

7 Vidim da stojite ali bojim se da je uzalud, gospodine Petrušiću. Nemamo
8 vremena za Vaša pitanja.

9 G. PETRUŠIĆ: Da, gospodine predsjedavajući ja nemam nameru postavljati
10 bilo kakva pitanja ali bih hteo iskoristiti prisustvo svedoka da na dokumentu
11 338, koji, u koji su unete izvesne izmene, da svedok potpiše taj dokument i
12 stavi današnji datum.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu.

14 Hvala, gospodine Petrušiću.

15 Tajnica koja je uz svjedoka, molim da se pobrinete za to.

16 GĐA SEKRETAR: [putem video veze] Da, časni Sude.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Za zapisnik, mi vidimo da svjedok
18 oklijeva. Molim stavite datum, danas je 17.06.

19 SVJEDOK: [obilježava]

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Blagojeviću, želim Vam se
21 zahvaliti što ste bili strpljivi i ostali sve ovo vrijeme, te prihvatili da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 svjedočite. U ime Raspravnog vijeća, želim Vam sretan povratak kud god idete
2 sada.

3 Sutra ćemo se baviti uvođenjem dokumenata u dokazni spis. Hvala vam.

4 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim.

5 ... Sjednica završena u 13.57h.

6 Nastavak zakazan za srijedu,

7 18.06.2008. u 09.00h.

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30